

Міністерство освіти і науки України

Луцький національний технічний університет

(повна назва установи вищої освіти в Україні)

Факультет бізнесу та права

(повна назва установи факультету)

Кафедра підприємництва, торгівлі та логістики

(повна назва установи кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ В
ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА
(НА МАТЕРІАЛАХ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»)

спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

(цифра і назва спеціальності)

освітня програма «Логістика»

(назва освітньої програми)

Виконав: здобувач вищої освіти
Групи ПТ(ЛГ)м-22
Манецький Артем Павлович

(підпис)

Керівник:
к.е.н. доцент
Камінська Ірина Миколаївна

(підпис)

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«__» _____ 2024 р.
Гарант освітньої програми:
д.е.н., професор
Ковальська Любов Леонідівна

(підпис)

Луцьк – 2024 року

ІНСТРУКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет: Бізнес та права
Кафедра: Підприємництва, торгівлі та логістики
Спеціальність: 0702 «Менеджмент освіти»
Факультет: 0702 «Управління та адміністрування
Спеціальність: 0706 Підприємництва та торгівлі
Спеціальна програма: «Логістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

«15» 07 2023 р.

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Манецькому Артему Павловичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

- Тема кваліфікаційної роботи: Оптимізація фінансових потоків в логістичній системі підприємства (на матеріалах СП ТОВ «Модерн-Експо»)
Керівник роботи: Каміньська Ірина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент
затверджені наказом закладу вищої освіти від «30» грудня 2023 р. № 492/01-02
- Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи « » 202 р.
- Вихідні дані до роботи: наукові публікації вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів-практиків; законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують діяльність підприємств-статистичні матеріали, фінансова та бухгалтерська звітність досліджуваного підприємства.
- Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що потрібно розробити):
ВСТУП. РОЗДІЛ 1. НАУКОВЕ-МЕТОДИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА. РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ В ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО». РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО». ВИСНОВКИ. ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ. ДОДАТКИ.
- Перелік графічного (ілюстративного) матеріалу:
Лист 1. Основні елементи та класифікація фінансових потоків в логістичній системі підприємства.
Лист 2. Послідовність етапів аналізу фінансових потоків в логістичній системі підприємства
Лист 3. Аналізування основних фінансово-економічних показників діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо»
Лист 4. Динаміка показників майнового стану СП ТОВ «Модерн-Експо».
Лист 5. Аналізування оборотності запасів СП ТОВ «Модерн-Експо»
Лист 6. Аналізування оборотності активів та тривалості логістичного циклу СП ТОВ «Модерн-Експо».
Лист 7. Аналізування середніх витрат запасів СП ТОВ «Модерн-Експо» на створення 1 грн чистого доходу від реалізації продукції. Лист 8. ABC-аналіз постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо». Лист 9. Аналізування узгодженості (збалансованості) вхідних і вихідних фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». Лист 10. Аналізування узгодженості (збалансованості) вхідних і вихідних фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». Лист 11. Аналізування логістичних витрат. Лист 12. Аналізування дебіторської заборгованості логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посила консультанта
Теоретичний розділ	Камінська І.М.
Аналітичний розділ	Камінська І.М.
Проектний розділ	Камінська І.М.
Нормоконтроль	Хомик Н.В.

Підпис завдання вилуч

7. Дата вилучення завдання 23 вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи	Проміжні виконання
1.	Обігрування теми	до 23.09.2023	виконано
2.	Огляд літератури із досліджуваної проблеми	до 28.10.2023	виконано
3.	Теоретичний розділ	до 07.03.2024	виконано
4.	Аналітичний розділ	до 30.05.2024	виконано
5.	Проектний розділ	до 03.09.2024	виконано
6.	Висновки	до 01.10.2024	виконано
7.	Формування списку джерел посилань	до 08.10.2024	виконано
8.	Формування додатків	до 15.10.2024	виконано
9.	Оформлення ілюстративного матеріалу	до 22.10.2024	виконано
10.	Нормоконтроль	до 01.11.2024	виконано
11.	Інструментальна перевірка на академічний плагіат	до 15.11.2024	виконано
12.	Представлення кваліфікаційної роботи магістра до захисту	до 03.12.2024	виконано

Здобувач вищої освіти

_____ (підпис)

Манецький А.
(прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

Камінська І.М.
(прізвище, ініціали)

АНОТАЦІЯ

Манецький А.П. Оптимізація фінансових потоків в логістичній системі підприємства (на матеріалах СП ТОВ «Модерн-Експо»). Рукопис.

Кваліфікаційна робота магістра ОП «Логістика» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля. Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2024.

Кваліфікаційна робота магістра складається з вступу, трьох розділів, висновків, переліку джерел посилань, додатків.

В кваліфікаційній роботі магістра досліджуються механізми оптимізації фінансових потоків в логістичній системі підприємства.

Мета дослідження – обґрунтування науково-методичного підґрунтя дослідження фінансових потоків в логістичній системі підприємства та прикладних засад їх оптимізації.

Об’єкт дослідження – методи оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та прикладні підґрунтя оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства.

У теоретичній частині роботи обґрунтовано наукове-методичне підґрунтя дослідження фінансових потоків логістичної системи підприємства. В аналітичній частині роботи проаналізовано фінансові потоки в логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках. У проєктній частині запропоновано методи оптимізації фінансових потоків в логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо».

Ключові слова: фінансові потоки; логістична система підприємства; фінансові ресурси; грошові потоки; оптимізація фінансових потоків.

ANNOTATION

Manetskyi A.P. Optimization of financial flows in the logistics system of the enterprise (based on the materials of JE «Modern-Expo» LTD). Manuscript.

Qualification work of the bachelor of EP «Logistics» specialty 076 Entrepreneurship and trade. Lutsk National Technical University. Lutsk, 2024.

The master's qualification work investigates the mechanisms of optimizing financial flows in the logistics system of an enterprise.

The purpose of the research is to substantiate the scientific and methodological basis for the study of financial flows in the logistics system of an enterprise and the applied principles of their optimization.

The object of the research is methods for optimizing financial flows in the logistics system of an enterprise.

The subject of the research is the theoretical, methodological and applied basis for optimizing financial flows in the logistics system of an enterprise.

The theoretical part of the work substantiates the scientific and methodological basis for studying financial flows in the logistics system of an enterprise. The analytical part of the work analyzes financial flows in the logistics system of JE «Modern-Expo» LTD in 2019–2023. The project part proposes methods for optimizing financial flows in the logistics system of JE «Modern-Expo» LTD.

Keywords: financial flows; logistics system of an enterprise; financial resources; cash flows; optimization of financial flows.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. НАУКОВЕ-МЕТОДИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Фінансові потоки логістичної системи підприємства: зміст, характеристики, значення	10
1.2. Параметри, функції та різновиди фінансових потоків у логістичній системі підприємства	19
1.3. Методичні аспекти аналізування фінансових потоків логістичної системи підприємства	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»	29
2.1. Характеристика та основні показники діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.	29
2.2. Аналіз параметрів фінансових потоків у логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.	33
2.2.1. Аналіз фінансових ресурсів	33
2.2.2. Аналіз вихідних фінансових потоків	39
2.2.3. Аналіз вхідних фінансових потоків	46
2.2.4. Аналіз оптимальності фінансових потоків	48
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»	54
3.1. Механізм оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства: формування і реалізація	54
3.2. Економіко-математичне обґрунтування Проекту оптимізації дебіторської заборгованості СП ТОВ «Модерн-Експо»	64
ВИСНОВКИ	72
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ	75
ДОДАТКИ	83

ВСТУП

Основою будь-яких сучасних економічних систем, у тому числі й логістичних систем підприємства, є фактор оптимальності їх фінансових потоків. Цей фактор визначається спроможність логістичної системи досягати бажаних цілей за мінімальних витрат, нарощувати фінансово-економічні показники за ефективного використання ресурсів, забезпечувати стабільний розвиток, підвищувати фінансову самостійність, мінімізувати фінансові ризики, виконувати фінансові зобов'язання перед контрагентами, державою і іншими суб'єктами господарювання. Таким чином, це посилює актуальність і важливість шляхів оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства.

Вагомий внесок у розвиток теоретико-методичного і прикладного підґрунтя, що розкриває сучасні підходи до оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства здійснили такі вчені, як Азаренкова Г.М., Аранчій В.І., Ачкасова Л.М., Баранець Г.В., Біловодська О.А, Волинчук Ю.В., Голофаєва І.П., Григорак М.Ю., Дубницький В.І., Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В., Кривов'язюк І.В., Крикавський Є.В., Майборода О.В., Мельник К.В., Окландер М.А., Пасінович І.І., Поплавський А.В., Пушкар М.С., Соколовська З.М., Чернописька Н.В., Яновська В.П. та інші. Водночас, недостатньо висвітленні методичні питання аналізування фінансових потоків у логістичній системі підприємства, а також і прикладні питання їх оптимізації. Це і зумовило вибір теми роботи.

Мета дослідження: обґрунтування науково-методичного підґрунтя дослідження фінансових потоків в логістичній системі підприємства та прикладних засад їх оптимізації.

Для досягнення мети було визначено такі основні *завдання:*

– дослідити фінансові потоки логістичної системи підприємства і визначити їх зміст, характеристики і значення;

- встановити параметри, функції та різновиди фінансових потоків у логістичній системі підприємства;
- дослідити методичні аспекти аналізування фінансових потоків логістичної системи підприємства;
- охарактеризувати та проаналізувати основні показники діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.;
- проаналізувати забезпеченість СП ТОВ «Модерн-Експо» фінансовими ресурсами;
- проаналізувати вхідні та вихідні фінансові потоки логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»;
- здійснити аналізування оптимальності фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»;
- обґрунтувати особливості формування і реалізації механізму оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства;
- запропонувати проєктні рішення з оптимізації фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» та довести їх доцільність.

Об'єкт дослідження: методи оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства.

Предмет дослідження: теоретичні, методичні та прикладні підґрунтя оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства.

Гіпотези дослідження:

1) фінансові потоки в логістичній системі підприємства є широкою категорією, що не є тотожною фінансовим ресурсам. Підтвердження гіпотези базувалось на дослідженні науково-теоретичного підґрунтя довкола змісту категорії «фінансові потоки в логістичній системі підприємства» й її глибинного контент-аналізу;

2) запропоновані проєктні рішення дозволять оптимізувати дебіторську заборгованість логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». Підтвердження даної гіпотези базувалось на результатах економіко-математичних обрахунків

показників доцільності проектних рішень.

Методи дослідження: індукції, дедукції, абстрагування, узагальнення, групування, контент-аналізу, синтезу, коефіцієнтів, економіко-математичного аналізу, графічний метод тощо.

Інформаційна основа дослідження: чинні законодавчі акти з фінансових питань діяльності підприємств; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених і фахівців з тематики дослідження; дані фінансової і бухгалтерської звітності СП ТОВ «Модерн-Експо», а також внутрішня документація підприємства.

Наукова новизна: набули подальший розвиток концептуальні підходи до трактування сутності категорії «фінансові потоки в логістичній системі підприємства», а також методичні підходи до їх аналізування.

Практичне значення отриманих результатів: результати аналізування фінансових потоків у логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо» та пропозицій щодо оптимізації таких потоків можуть бути використані в роботі даного підприємства.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження було представлено в матеріалах доповідей на студентському науковому круглому столі «Актуальні проблеми сучасної економіки» (м. Луцьк, 2024 р.).

РОЗДІЛ 1

НАУКОВЕ-МЕТОДИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансові потоки логістичної системи підприємства: зміст, характеристики, значення

Вагомим фактором розвитку логістичної системи підприємства, нарощення її масштабів діяльності, підвищення кількісно-якісних показників, збільшення за обсягами й оптимізації товарно-матеріальних потоків, як доводять світові практики, є фактор фінансових потоків, що узгоджені із іншими видами потокових процесів. Оптимальні параметри фінансових потоків логістичної системи водночас дозволяють оптимізувати матеріальні, інформаційні й сервісні потоки, а також наростити, узгодити й раціоналізувати їх рух.

На сьогодні в Україні за умов військового стану спостерігається досить складна соціально-економічна й фінансова ситуація, адже відбувається скорочення ділової активності суб'єктів господарювання, фізична ліквідація чи закриття окремих із них, пошкодження транспортної й критичної інфраструктури, часткове чи цілковите пошкодження і руйнування підприємств як на територіях де ведуться бої, так і через постійні обстріли з боку агресора. «Це ускладнює стабільну роботу учасників ринку, призводить до частих порушень стабільності руху потокових процесів та розривів усталених зв'язків в ланцюгах постачання, браку фінансів, що негативно позначається на ефективності функціонування логістичних систем» [1]. Також це ще більше вимагає уваги до практичних питань оптимізації фінансових потоків у логістичних системах підприємств.

Зазначене об'єктивно визначає доцільність, передусім, науково-теоретичних пошуків за окресленою проблематикою і, перш за все, встановлення

сутності цієї важливої категорії «фінансовий потік логістичної системи підприємства».

Категорія «фінансовий потік» є похідною від категорії «потік», що є ключовою у логістиці. Потік визначається як сукупність об'єктів, що системно досліджуються як єдине ціле й існують як «процес у певному часовому інтервалі, що вимірюється у абсолютних одиницях за певний період» [2, с. 32].

Логістична система підприємства розглядається як складна інтегрована система, «складовими підсистемами якої є постачання, складське господарство, транспортне господарство, виробництво, збут, доставка, сервісне обслуговування, що взаємодіють між собою та із зовнішнім середовищем у результаті виконання логістичних функцій та логістичних операцій задля забезпечення оптимальності потокових процесів під час досягнення стратегічної мети суб'єкта господарювання» [3].

Якщо розглядати логістичну систему за структурним підходом, то вона представлена відокремленими підрозділами підприємства, а також формується із його постачальників, посередників і споживачів, що взаємопов'язані і об'єднані логістичними бізнес-процесами [2, с. 21].

Логістична система підприємства як і більшість інших економічних систем відзначається відкритістю, детермінованістю, динамічністю, адаптивністю тощо.

Об'єктами управління у логістичній системі підприємства є її матеріальні, інформаційні, сервісні й фінансові потоки, останні з яких супроводжують рух усіх інших потоків [5; 6, с. 4]. Сфокусуємо увагу на дослідженні фінансових потоків логістичної системи підприємства.

В останні роки категорія «фінансовий потік логістичної системи підприємства» є об'єктом досліджень багатьох науковців й досить активно висвітлюються в економічній науці та логістиці щодо різноманітних об'єктів й на різних рівнях. При цьому, учені паралельно вживають й інші категорії, наприклад грошовий потік, фінансовий грошовий потік, грошовий потік від фінансової діяльності, потік фінансових ресурсів. Щодо рівнів і підходів до

визначення змісту фінансових потоків, науковці розділяють їх за такими трьома підходами й рівнями [7]:

- 1) фінансові потоки, спричинені економічними процесами на макро- та мікрорівнях;
- 2) фінансові потоки окремого підприємства (мікрорівень);
- 3) фінансові потоки логістичних систем усіх рівнів (макро-, мезо- та мікрорівень).

Розглянемо та порівняємо сучасні трактування вітчизняних науковців категорії «фінансовий потік» на рівні логістичної системи підприємства чи у логістиці загалом, що зустрічаються у спеціалізованій економічній та фінансовій літературі (табл. 1.1).

Таблиця 1.1. – Порівняння сучасних визначень категорії «фінансовий потік у логістиці» в спеціальній літературі

Науковці	Роки публікації	Об'єкти досліджень	Фрагмент авторських визначень з ключовим підходом [джерело]	Місце циркулювання	Призначення фінансових потоків
1	2	3	4	5	6
Підхід 1: рух фінансових ресурсів					
Азаренкова Г.	2003	Фінансовий потік	«... цілеспрямований рух, зміна (обсягів, типів, форм та видів) фінансових ресурсів певного суб'єкта господарювання, що здійснюється спільно з відповідними його грошовими потоками (еквівалентні фінансові потоки) або ні, але обов'язково з урахуванням фактору часу, відбиваючи ліквідність зазначених фінансових ресурсів» [8, с. 67].	-	-
Фролова Л.	2004	Фінансовий потік	«цілеспрямований рух фінансових ресурсів» [9, с. 205–206].	-	«забезпечення ефективності логістичної діяльності на основі оптимальних схем руху і зміни стану ресурсопотоків у логістичних системах і між ними» [9, с. 205–206].
Трийд О., Азаренкова Г., Мішина С., Борисенко І.	2008	Фінансовий потік у логістичній системі	«спрямований рух фінансових ресурсів» [10, с. 110].	«у логістичній системі, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем» [10, с. 110].	«забезпечення ефективного руху визначеного товарного потоку» [10, с. 110].

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6
Мороз Л.	2009	Фінансовий потік логістичної системи	«спрямований рух фінансових ресурсів» [11, с. 356].	-	«забезпечити переміщення відповідного товарного потоку» [11, с. 356].
Кравцова А.	2010	Фінансовий потік	«трансформуються в русі різних фінансових ресурсів, які відображають зміну прав, вимог і пов'язаних з ними зобов'язань та буде характеризувати рух фактичних і прогнозних обсягів фінансових ресурсів» [12, с. 102–106].	-	-
Яблоков І.	2011	Фінансові потоки в логістиці	«спрямований рух фінансових ресурсів, пов'язаний з матеріальними, інформаційними й іншими потоками» [13; 14, с. 249; 15, с. 19; 16, с. 24].	«у рамках логістичної системи, так і поза неї» [13; 14, с. 249; 15, с. 19; 16, с. 24].	-
Голофаєва І.	2013				
Біліченко В., Буренніков Ю., Романюк С.	2017				
Поплавський А., Хохлюк О., Горобець С.	2017	Фінансовий потік у логістичній системі			
Волинчук Ю., Іщук В.	2011	Фінансовий потік	«будь-яке переміщення фінансових ресурсів» [17, с. 159].	«у логістичній системі та за її межами» [17, с. 159].	«забезпечення ефективного руху всіх інших потоків виробничо-господарської системи підприємства» [17, с. 159].
Докієнко Л.	2012	Фінансовий потік в логістичній діяльності підприємства	«цілеспрямований рух фінансових ресурсів, пов'язаний з рухом матеріальних, інформаційних та інших ресурсних потоків, синхронізований у часі» [18, с. 122].	-	«спрямований на досягнення певного економічного результату» [18, с. 122].
Клювак О.	2015	Фінансовий потік	«рух фінансових ресурсів у часі» [19, с. 113].	-	-
Костюк Г., Гурич Ю., Вейнбергер В.	2016	Фінансовий потік логістичної системи підприємства	«спрямований рух фінансових ресурсів, пов'язаний з рухом матеріального та інформаційного потоку» [20].	-	-
Біловодська О.	2019	Фінансові потоки в логістиці	«направлений рух фінансових ресурсів» [21, с. 43; 22, с. 20].	«в межах логістичної системи, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем» [21, с. 43; 22, с. 20].	«забезпечення ефективного руху визначеного товарно-матеріального потоку» [21, с. 43; 22, с. 20].
Тюріна Н., Гой І., Бабій І.	2020				
Михаліцька Н., Верескля М.	2020	Фінансовий потік	«рух фінансових ресурсів» [23, с. 74].	-	«забезпечує функціонування підприємства, координацію та облік руху матеріальних та інших ресурсів у логістичному процесі» [23, с. 74].

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6
Алькама В., Кириченко О., Філатов С.	2020	Фінансовий потік	«направлений рух фінансових ресурсів, пов'язаний з матеріальними, сервісними та інформаційними потоками» [24, с. 73].	-	-
Пасінович І., Сич О.	2020	Фінансовий потік у логістиці	«рух фінансових ресурсів» [25].	«в логістичній системі, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем» [25].	-
Безугла Л., Юрченко Н., Ільченко Т., Пальчик І., Воловик Д.	2021	Фінансовий потік	«спрямований рух фінансових ресурсів, пов'язаний з матеріальними, інформаційними та іншими потоками від операційної, фінансової, інвестиційної діяльності» [2, с. 35].	«в межах операцій всередині логістичної системи холдингу, так і за операціями із зовнішніми стосовно холдингу контрагентами» [2, с. 35].	-
Лихолат С., Нев'ядомський Р.	2022	Фінансовий потік в логістичній діяльності підприємства	«процес пересування фінансових ресурсів» [26, с. 8].	-	-
Підхід 2: сукупність фінансових ресурсів					
Єрмошкіна О.	2009	Фінансовий потік	«динамічна сукупність розподілених у часі та просторі фінансових ресурсів, які у процесі функціонування підприємства формуються, розподіляються та використовуються» [27, с. 156].	-	«цілеспрямовано рухаються, за окремими центрами управління потоками» [27, с. 156].
Підхід 3: рух фінансових засобів					
Косарев О., Позняк О.	2010	Фінансові потоки в логістичних системах	«спрямований рух фінансових засобів» [28, с. 21; 29, с. 29].	«в межах логістичної системи, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем» [28, с. 21; 29, с. 29].	«забезпечення ефективного руху визначеного матеріального потоку» [28, с. 21; 29, с. 29].
Макаренко Н., Лищенко М.	2019				
Підхід 4: рух грошових коштів					
Мельникова К.	2008	Фінансовий потік логістичної системи	«направлений рух грошових коштів або ресурсів» [30, с. 34].	«в логістичних системах і між ними» [30, с. 34].	«забезпечення матеріальних та інформаційних потоків» [30, с. 34]
Сумець О., Білоцерківський О., Голофаєва І.	2010	Фінансовий потік у логістиці	«спрямований рух грошових коштів» [31; 32, с. 53].	«в межах логістичної системи, а також між логістичною системою і зовнішнім середовищем» [31; 32, с. 53; 33, с. 111].	«для ефективного просування товарного потоку» [31].
Сумець О.	2017				«обслуговування матеріальних, інформаційних і транспортних потоків, а також різного роду операцій у взаєминах господарюючих суб'єктів» [33, с. 111].
Ачкасова Л.	2018	Фінансовий потік у фінансовій логістиці	«рух грошових коштів» [33, с. 111].		

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6
Кустріч Л.	2022	Фінансовий потік у логістичній системі	«складається з розподілених у часі надходжень і виплат грошових коштів, що генеруються в процесі бізнес-діяльності [34].	-	-
Підхід 5: грошові оборотні активи					
Баранець Г.	2007	Логістичний фінансовий потік	«грошові оборотні активи підприємства, які генеруються процесом виконання логістичних операцій з матеріальним потоком у певному часовому періоді, а також джерела коштів» [35, с. 5].	-	«забезпечують перебіг цього процесу у відповідному часовому інтервалі» [35, с. 5].

На основі проведеного критичного аналізу й порівняння визначень категорії «фінансовий потік в логістиці», на нашу думку, вбачається за можливе виокремити п'ять основних концептуальних підходи до визначення її сутності:

- 1) фінансовий потік як рух фінансових ресурсів;
- 2) фінансовий потік як сукупність фінансових ресурсів;
- 3) фінансовий потік як рух фінансових засобів;
- 4) фінансовий потік як рух грошових коштів;
- 5) фінансовий потік як грошові оборотні активи.

Об'єктивно найбільшого поширення набув підхід, за яким вчені «фінансові потоки» трактують через ототожнення із рухом фінансових ресурсів. Дискусійним є розгляд фінансових потоків як сукупності фінансових ресурсів, адже перша категорія є динамічною, а друга – статичною. Також інші вчені пропонують розглядати фінансові потоки як категорію тотожну категорії «грошові потоки». Цей підхід також піддається критиці, адже грошові потоки вужча категорія і є однією із складових фінансових потоків, поряд із якою виділяються негрошові фінансові потоки (безеквівалентні потоки), що є результатом появи та практичного використання різноманітних сучасних фінансових інструментів, як наприклад – акредитиви, векселі, факторинг тощо. У таблиці 1.2 проведено порівняння категорій «грошовий потік логістичної системи підприємства» та «фінансовий потік логістичної системи

підприємства». Спостерігаємо, що фінансові потоки як ширша з обох категорій відповідно виконують і ширше коло функцій, охоплюють ширше коло об'єктів руху, відзначаються складнішими й ширшими проблемами управління [18, с. 123].

Таблиця 1.2. – Порівняння фінансових і грошових потоків у логістичній системі підприємства (на основі [4, с. 45; 19, с. 114; 23, с. 76])

Ознаки порівняння	Категорія «грошовий потік логістичної системи підприємства»	Категорія «фінансовий потік логістичної системи підприємства»
Широта категорій	Вужча категорія	Ширша категорія
Ключовий об'єкт руху	Грошові ресурси	Фінансові ресурси (грошові ресурсами + безквівалентні потоки)
Функції	Відтворювальна (обмін, розподіл і перерозподіл).	1. Ресурсоутворююча. 2. Розподільча. 3. Забезпечувальна.
Взаємозв'язок категорій	Усі грошові потоки є фінансовими. Грошові потоки поєднують «усі аспекти функціонування фінансів» [10, с. 114].	Не усі фінансові потоки є грошовими. Фінансовий потік формується з грошових і безквівалентних потоків.

До того ж як показав теоретичний аналіз, науковці, трактуючи категорію «фінансовий потік у логістиці», акцентують свою увагу на окремих його ключових аспектах, що з нашої точки зору потребує застосування інтегративного підходу й одночасне врахування під час формулювання визначення таких моментів:

- місця циркулювання фінансових потоків у логістичній системі підприємства;
- призначення фінансових потоків у логістичній системі підприємства;
- взаємозв'язок фінансових потоків і узгодженість із матеріальними, інформаційними, чи сервісними потоками тощо.

Узагальнюючи проведені дослідження, на нашу думку, *фінансові потоки в логістичній системі підприємства* – це рух фінансових ресурсів, згенерованих і акумульованих логістичною системою підприємства сукупно за усіма її логістичними напрямками діяльності (закупівля; постачання; складування; виробництво; транспортування; збут) задля супроводження та забезпечення належного руху товарно-матеріальних, інформаційних, сервісних чи інших потоків.

З наведеного визначення, очевидно, що роль фінансових потоків логістичної системи підприємства загалом полягає у забезпеченні й обслуговуванні процесів руху відповідних матеріальних, сервісних чи інформаційних потоків у просторі та часі.

Також з визначення зрозуміло, що основу фінансових потоків становлять фінансові ресурси. І загалом їх можна розглядати як результат [22]:

- спроможності логістичної системи підприємства залучити фінансові ресурси з різноманітних джерел фінансування;
- оптимальності формування і відшкодування логістичних витрат;
- оптимальності й результативності політики розрахунків за запаси сировини та матеріалів, що надходять від постачальників;
- ефективності системи розрахунків за реалізовану продукцію між учасниками логістичного ланцюга, зокрема, і ефективності збутової політики загалом;
- успішності логістичної діяльності підприємства.

Визначаючи елементний склад фінансового потоку в логістичній системі, вчені виокремлюють такі з них [7]:

- логістична система підприємства;
- операційна діяльність логістичної системи підприємства;
- фінансові ресурси;
- спрямований рух фінансових ресурсів;
- супровідний потік (матеріальний, сервісний чи інформаційний потік);
- фактор часу (рис. 1.1).

Дослідження фінансових потоків логістичної системи підприємства загалом необхідне для встановлення їх впливу та економічну і фінансову життєздатність суб'єкта господарювання, його фінансову стійкість на ринку, а також задля виявлення надійності та тісноти зв'язків із постачальниками й споживачами [13]. Зазначене визначає важливу ролі фінансових потоків в функціонуванні логістичної системи підприємства, а також формує об'єктивну необхідності

удосконалення моделі й механізмів управління ними.

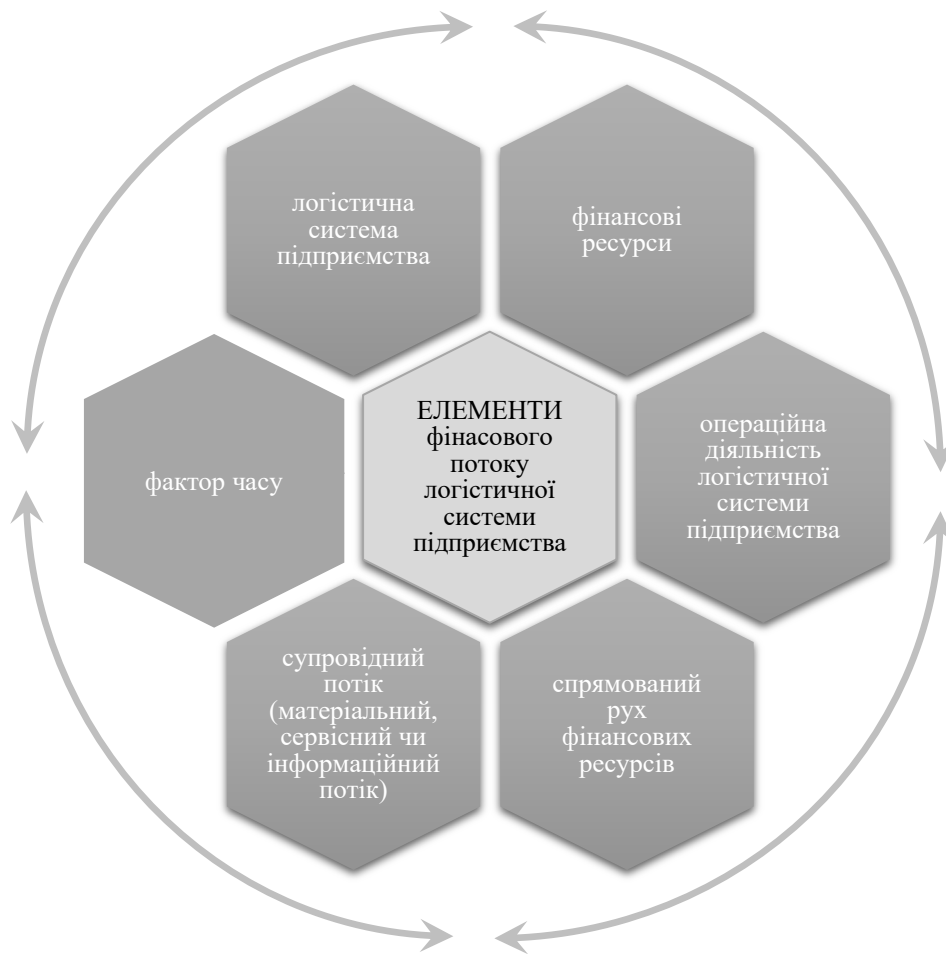

Рисунок 1.1. Основні елементи фінансового потоку логістичної системи підприємства (на основі [7])

Отже, базуючись на проведеному теоретичному дослідженні, встановлено сутність, характеристики та значення фінансових потоків у логістичній системі підприємства.

1.2. Параметри, функції та різновиди фінансових потоків у логістичній системі підприємства

Вивчення сутності фінансових потоків у логістичній системі підприємства передбачає встановлення їх специфічних характеристик – параметрів, серед яких варто відзначити [7, с. 125; 13; 19; 32, с. 53–54; 36, с. 149–150; 37, с. 48]:

1) кількісні параметри:

1.1) *обсяг фінансового потоку* (вартісний показник, що відображає його величину у грошовому вимірі, яка зафіксована у відповідних супровідних документах та що супроводжує рух матеріального, інформаційного чи сервісного потоків);

1.2) *вартість / витратність фінансового потоку* (вартісний показник, що відображає сумарні витрати, пов'язані з процесами управління, обслуговування і організацією такого потоку);

1.3) *тривалість / швидкість фінансового потоку* (показник, що відображає тривалість його руху з моменту виникнення до моменту завершення із урахуванням усіх можливих перерв у русі);

1.4) *ліквідність фінансового потоку* (показник, що відображає здатність супроводжувачого фінансовий потік матеріального чи сервісного швидко перетворитись у фінансові ресурси);

1.5) *віддача фінансового потоку* (показник, що відображає співвідношення ефекту від фінансового потоку до величини його сумарних витрат);

2) якісні параметри:

2.1) *цільова спрямованість фінансового потоку* – (відображає ціль його виникнення, руху та призначення і спричинений необхідністю забезпечення руху матеріального, сервісного чи інформаційного потоків);

2.2) *форма фінансового потоку* (відображає форму залучених у потік фінансових ресурсів – готівкову чи безготівкову);

2.3) *напрямок руху фінансового потоку* (відображає чи вихідний потік, тобто

з логістичної системи підприємства, або ж вхідний – в логістичну систему);

2.4) *циклічність фінансового потоку* (відображає періодичність виникнення потоку);

2.5) *забезпеченість фінансового потоку* (відображає фактор, що забезпечив першопричину руху потоку, а саме – матеріальний чи інформаційний потоки);

2.6) *траєкторія фінансового потоку* (відображає схему руху фінансового потоку від підприємства до контрагентів, держави, фінансових установ чи інших служб і навпаки).

Основні вимоги до фінансових потоків в логістичній системі підприємства і до їх параметрів [2, с. 21; 13; 23, с. 77; 37, с. 48; 38, с. 57–58]:

- достатність;
- оптимальність;
- своєчасність;
- надійність;
- узгодженість із інформаційними, матеріальними та сервісними потоками;
- ефективність;
- оперативність руху;
- гнучкість і адаптивність до змін зовнішнього середовища;
- інформаційна забезпеченість тощо.

Фінансові потоки безупинно циркулюють у середині логістичної системи підприємства, а також і між нею й зовнішнім середовищем. При цьому відбувається зміна натуральної форми й трансформація фінансових потоків за стадіями «гроші – товар – гроші» [2]. Детальніше цей процес трансформації можна представити наступним чином [39]:

а) фінансовий потік спрямований на закупівлю і формування запасів сировини й матеріалів →

б) фінансовий потік на спрямований на зберігання придбаних запасів у системі складування логістичної системи підприємства →

- в) фінансові потоки спрямовані на переробку запасів й обслуговування процесів виробництва продукції →
- г) фінансові потоки спрямовані на зберігання готової продукції у системі складування →
- д) фінансові потоки спрямовані на забезпечення процесів реалізації (збуту) готової продукції →
- е) повернення вкладених логістичною системою підприємства фінансових ресурсів у результаті реалізації продукції → а) ...

Трансформаційні можливості фінансових потоків логістичної системи підприємства дозволяють їм виконувати такі важливі специфічні функції:

- 1) забезпечувальну функцію (забезпечення руху ресурсів логістичної системи підприємства);
- 2) облікову функцію (облік ресурсів логістичної системи підприємства);
- 3) координаційну функцію (координація руху ресурсів логістичної системи підприємства);
- 4) контрольну функцію (контроль за рухом ресурсів логістичної системи підприємства);
- 5) відтворювальну функцію (відтворення і приріст ресурсів логістичної системи підприємства).

Кожен фінансовий потік узгоджений і відповідає лише якомусь одному певному матеріальному, інформаційному чи сервісному потоку логістичної системи підприємства [14, с. 250]. Однак, між ними існують суттєві відмінності:

- фінансовий потік і відповідний йому матеріальний, інформаційний чи сервісний потік є різнонаправленими;
- фінансовий потік за часом може не бути узгодженим і не співпадати з відповідним йому матеріальним, інформаційним чи сервісним потоком.

У реальній практиці можливі такі сценарії розвитку подій [22]:

- 1) фінансовий потік передує і випереджає за часом перебіг інших потоків логістичної системи підприємства, які обумовили його виникнення (наприклад,

авансові платежі, різного роду передоплати тощо);

2) фінансовий потік за часом відбувається паралельно із перебігом інших потоків логістичної системи підприємства, які спричинили його виникнення;

3) фінансовий потік відбувається пізніше іншого потоку логістичної системи підприємства, який обумовив його виникнення (наприклад, розрахунки за придбану сировину й матеріали, отримані після їх поставки та ще й з можливими відтермінуваннями платежів);

4) фінансовий потік опосередкований банківськими чи іншими фінансово-кредитними установами та здійснений у різноманітних формах безготівкових розрахунків (наприклад, акредитиви, чеки, інкасо, платіжні доручення тощо).

Варто зауважити, узгодження і синхронізація фінансових потоків логістичної системи підприємства із відповідними матеріальними, сервісними чи інформаційними потоками є передумовою і важливим фактором ефективності функціонування такої системи [7].

Фінансові потоки в логістичній системі підприємства відзначаються неоднорідністю складу, джерелами формування, напрямом руху, призначенням тощо. Так на наступному етапі акцентуємо увагу на дослідженні класифікації фінансових потоків у логістичній системі підприємства. Вивчення їх різновидів «відіграє критичну роль у формуванні системи управління фінансами в межах логістичної системи на будь-якому рівні» [36, с. 149]. Розглянемо їх класифікацію у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3. – Класифікація фінансових потоків в логістичній системі підприємства [7; 22; 23, с. 79–80; 30, с. 35; 31; 32, с. 53–55; 36, с. 151; 40; 41; 42]

Класифікаційні ознаки	Різновиди	Характеристика фінансових потоків
1	2	3
За місцем циркуляції	1) зовнішні	циркулюють поза логістичною системою
	2) внутрішні	циркулюють всередині логістичної системи
За напрямом руху	1) вхідні (позитивні)	надходженнями фінансових ресурсів
	2) вихідні (негативні)	відтік фінансових ресурсів
За джерелами формування	1) власні	формуються із власних фінансових ресурсів
	2) позикові	формуються із позикових фінансових ресурсів.

Продовження таблиці 1.3

1	2	3
За сферою обслуговування		1) за сферою постачання
		2) за сферою виробництва
		3) за сферою складування
		4) за сферою транспортування
		5) за сферою дистрибуції
За рівнем достатності	1) достатній	обсяги вхідного і вихідного фінансових потоків зрівноважені
	2) недостатній	перевищення обсягів вихідного фінансового потоку над обсягами вхідного
За ієрархічними рівнями руху	1) вертикальні	рух між підприємствами різних рівнів
	2) горизонтальні	рух між підприємствами одного рівня
За обчисленням його обсягів	1) валовий	сума вхідних і вихідних фінансових потоків
	2) чистий	різниця між вхідними та вихідними фінансовими потоками
За формою розрахунків	1) готівковий	розрахунки проводяться у готівці
	2) безготівковий	розрахунки проводяться у безготівковій формі

Комплексне дослідження різновидів фінансових потоків в логістичній системі підприємства дозволяє комплексно й деталізовано підійти в подальшому до розробки й удосконалення механізмів управління ними.

1.3. Методичні аспекти аналізування фінансових потоків логістичної системи підприємства

Вдосконалення механізму управління фінансовими потоками логістичної системи підприємства повинне розпочинатись із організації їх комплексного аналізу. Дослідженню методичних аспектів аналізу фінансових потоків у логістичній системі підприємства у спеціалізованій літературі ученими присвячено недостатньо уваги. Окремі з таких питань висвітлюються у працях таких дослідників, як Біловодська О., Волинчук Ю., Гайдаржийська О., Голофаєва І., Камінська І., Кизим М., Кислий В., Костюнік О., Кривов'язюк І., Новіков Д., Панасюк О., Сумець О., Ясишена В. та інших [43–54].

Аналіз фінансових потоків в логістичній системі підприємства передбачає організацію комплексного, глибинного і всебічного аналітичного дослідження фінансових потоків логістичної системи підприємства, зокрема, спрямованого на виявлення достатності їх формування, результативності й ефективності, оптимальності й швидкості руху, раціональності й узгодженості з іншими

потоками.

Основні концептуальні засади такого аналізу:

1) *предмет аналізу* – усебічне аналітичне дослідження фінансових потоків логістичної системи підприємства, встановлення їх достатності, оптимальності й збалансованості з іншими потоками;

2) *ключова мета аналізу* – одержання об'єктивної інформації щодо фактичного рівня ефективності й оптимальності фінансових потоків логістичної системи підприємства, їх вузькі місця і проблеми, недоліки в управлінні ними та напрями подолання проблем і інструменти забезпечення оптимальності, раціональності, результативності фінансових потоків і нарощення фінансових ресурсів логістичної системи підприємства;

3) *об'єкти аналізу* – параметри й особливості трансформації фінансових потоків логістичної системи підприємства;

4) *суб'єкти (користувачі результатів) аналізу* – власники й менеджери підприємства, його інвестори та партнери тощо;

5) *головні завдання аналізу*:

– аналізування забезпеченості логістичної системи підприємства фінансовими ресурсами за обсягами й складом, оптимальності їх структури, динаміки і тенденцій таких ресурсів;

– аналізування оптимальності розподілу й розміщення та ефективності використання фінансових ресурсів логістичної системи підприємства;

– аналізування достатності вхідних фінансових потоків логістичної системи підприємства;

– з'ясування місць виникнення (джерел формування) вихідних фінансових потоків логістичної системи підприємства й аналізування їх оптимальності;

– моніторинг місць і причин виникнення логістичних витрат й аналізування їх обсягів, структури й динаміки;

– аналізування швидкості оборотності фінансових ресурсів логістичної системи підприємства;

- аналізування впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища логістичної системи підприємства на вхідні та вихідні фінансові потоки;
- аналізування ліквідності фінансових потоків логістичної системи підприємства і загалом її платоспроможності;
- аналізування рентабельності фінансових потоків логістичної системи підприємства та рівня їх віддачі;
- аналізування оптимальності фінансових потоків логістичної системи суб'єкта господарювання та встановлення їх впливу на загальний фінансовий стан підприємства тощо;

б) інформаційне забезпечення аналізу – місячна, квартальна, піврічна, річна й інша періодична бухгалтерська звітність підприємства; внутрішньо-складська документація; товаро-транспортні накладні; документація купівлі-продажу тощо;

7) принципи аналізу – об'єктивність; системність; уважність до деталей; комплексність; чіткість й послідовність дій; зрозумілість процесу аналізу та його результатів; своєчасність процесу аналізу; прозорість процесу аналізу.

Дослідження фахової літератури показали відсутність єдиної, універсальної і усебічної методики аналізу фінансових потоків в логістичній системі підприємства. Разом із тим, розгляд методичних підходів дозволяє виокремити такі послідовні етапи аналізу фінансових потоків в логістичній системі підприємства (рис. 1.2):

етап 1 – підготовчо-концептуальний, що передбачає чітке обґрунтування і формування:

1.1) мети, об'єкта й цілей аналізу фінансових потоків у логістичній системі підприємства;

1.2) системи показників аналізу фінансових потоків у логістичній системі підприємства;

1.3) критеріїв оптимальності фінансових потоків у логістичній системі підприємства для їх порівняння із розрахунковими значеннями;

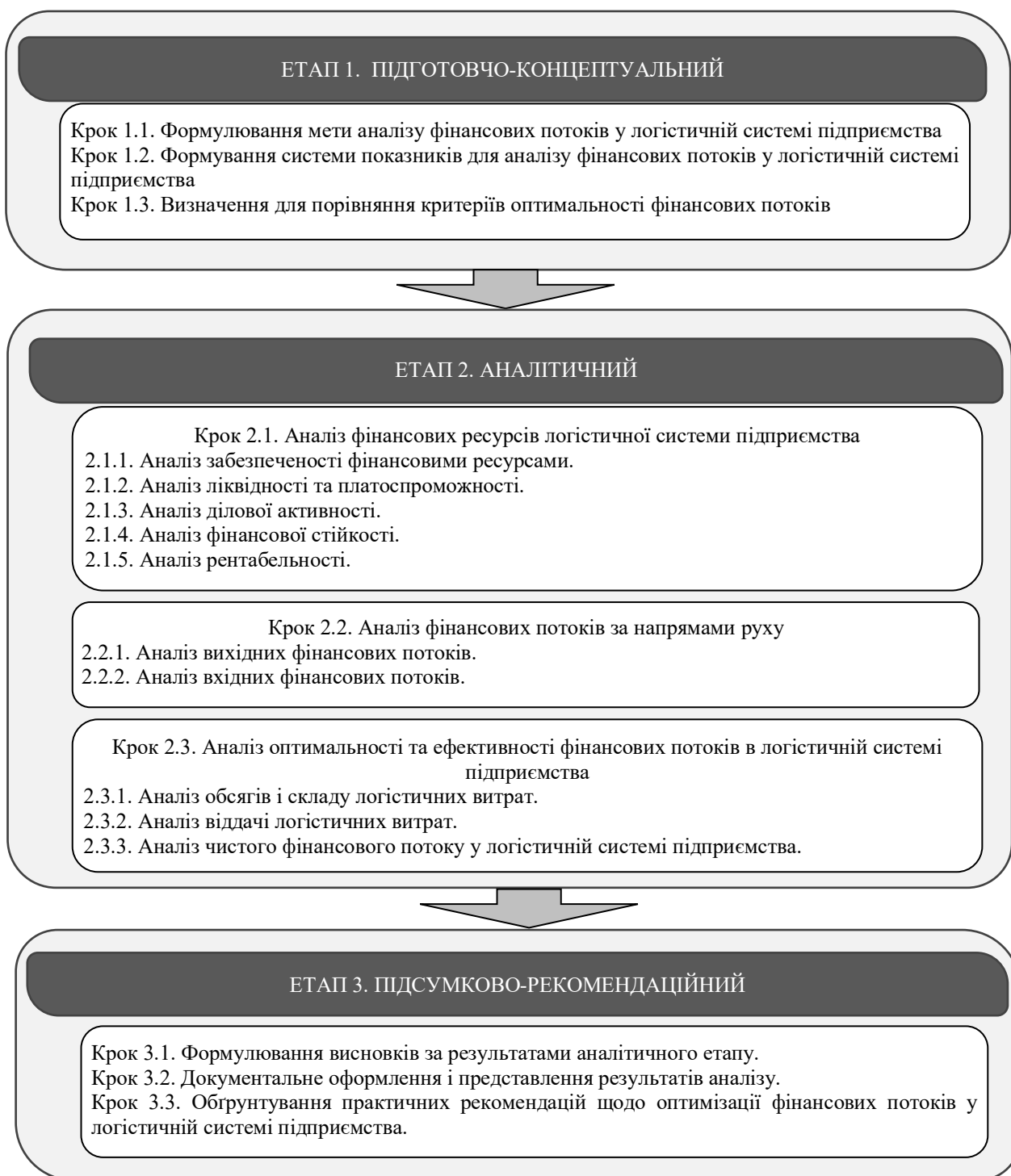

Рисунок 1.2. Послідовність етапів аналізу фінансових потоків в логістичній системі підприємства

етап 2 – аналітичний, що передбачає організацію комплексних і деталізованих аналітичних розрахунків параметрів фінансових потоків логістичної системи підприємства за напрямками:

2.1) аналіз фінансових ресурсів логістичної системи підприємства (додаток А, табл. А.1–А.2);

2.2) аналіз фінансових потоків логістичної системи підприємства (додаток А, табл. А.3):

2.2.1) аналіз вихідних фінансових потоків;

2.2.2) аналіз вхідних фінансових потоків;

2.3) аналіз оптимальності фінансових потоків та ефективності управління ними у логістичній системі підприємства (додаток А, табл. А.3);

етап 3 – підсумково-рекомендаційний:

3.1) формулювання часткових і узагальнюючих висновків за результатами попередньо проведеного аналітичного етапу;

3.2) документальне оформлення результатів аналізу фінансових потоків в логістичній системі підприємства у вигляді звіту тощо;

3.3) розробка прикладних рекомендацій і пропозицій, спрямованих на забезпечення оптимізації фінансових потоків й логістичної системи підприємства, а також на підвищення ефективності процесів управління такими потоками та нарощення вхідних фінансових потоків.

Визначальними критеріями оптимальності фінансових потоків логістичної системи підприємства й ефективності їх руху є:

- достатність фінансових потоків у логістичній системі підприємства;
- належна фінансова самостійність логістичної системи підприємства за прийняттого рівня ризику;
- ефективність руху фінансових потоків;
- ліквідність фінансового потоку й платоспроможність логістичної системи підприємства;
- своєчасність фінансових потоків у логістичній системі підприємства;
- високий рівень і прискорення оборотності фінансових потоків у логістичній системі підприємства й тим самим скорочення тривалості фінансово-експлуатаційного й логістичного циклів.

За проведеною аналітичною роботою вбачається можливим:

- віднайти шляхи зменшення, скоротити й оптимізувати обсяги логістичних витрат;
- знайти нові джерела й розширити джерела формування фінансових потоків, передусім власні й залучені, й тим самим знизити фінансову залежність логістичної системи підприємства від зовнішніх джерел фінансування;
- виявити напрями збалансування вхідних і вихідних фінансових потоків логістичної системи підприємства;
- виявити резерви росту вхідних фінансових потоків, а також способи їх ефективної реалізації й тим самим наростити надходження у логістичну систему;
- виявити напрями прискорення оборотності фінансових ресурсів і тим самим пришвидшення руху фінансових потоків;
- віднайти методи й оптимізувати напрями розподілу фінансових ресурсів;
- підвищити ефективність фінансових потоків і загалом логістичних процесів підприємства.

Отже, аналіз фінансових потоків логістичної системи підприємства є, з однієї сторони – інструментом з'ясування фактичного рівня їх оптимальності й ефективності, а з іншої – інструментом пошуку резервів і шляхів підвищення оптимальності й ефективності таких потоків. Таким чином, результати такого аналізу слугують основою прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо подальшого управління і вдосконалення процесів формування і руху фінансових ресурсів.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»

2.1. Характеристика та основні показники діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.

СП ТОВ «Модерн-Експо» – одне із провідних підприємств м. Луцьк, що є сучасним і потужним виробником новітньої і високоякісної продукції для підприємств торгівлі не лише у Волинській області й Україні, а у світі загалом.

СП ТОВ «Модерн-Експо» функціонує 1997 року в результаті об'єднання 2-х компаній – української компанії Modern і польської компанії Duet.

СП ТОВ «Модерн-Експо» успішно створює сучасний ритейл вже понад 25 років, гарантуючи високу якість своїм продуктам і забезпечуючи їх відповідність європейським стандартам безпеки та якості.

У таблиці 2.1 згруповано й подано загальні відомості про СП ТОВ «Модерн-Експо».

СП ТОВ «Модерн-Експо» свою діяльність спрямовує на [58]:

- дизайн і моделювання сучасних ритейл просторів, а також розробку ритейл концептів;
- проектування, розробку й виготовлення різноманітних високотехнологічних рішень задля налагодження і здійснення будь-якого виробництва;
- впровадження комплексних «розумних» і універсальних розробок, автоматизованих інноваційних рішень, що здатні перетворити торговельне обладнання у алгоритмізовані та роботизовані системи, а торгові площі – у магазини майбутнього.

Таблиця 2.1. – Загальні відомості про СП ТОВ «Модерн-Експо»

Повне найменування	Спільне українсько-польське підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Модерн-Експо»
Дата реєстрації	13.02.1997 р.
Форма власності	Недержавна власність
Код ЄДРПОУ	21751578
Організаційно-правова форма	Спільне підприємство
Юридична адреса (головний офіс)	45603, Україна, Волинська обл., Луцький район, с. Струмівка, вул. Рівненська, 4.
Види економічної діяльності (за КВЕД)	Основний: 31.01 виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі Інші: 41.20 будівництво житлових і нежитлових будівель 49.41 вантажний автомобільний транспорт 46.75 оптова торгівля хімічними продуктами
Продукція, яка виготовляється	Різні види обладнання: – стелажні системи; – касова бокси і касові зони; – поштові термінали; – складські стелажні системи; – холодильне обладнання; – мікромаркет; – інші.
Директор	Фурман Дмитро Володимирович
Офіційний сайт	https://modern-expo.eu/ua
Чисельність виробничих підрозділів	9 виробничих підрозділів, що спеціалізуються на виробництві різного виду обладнання.
Виробничі площі	Всього – 83500 м ² (в т.ч.: м. Луцьк, Україна – 75000 м ² м. Люблін, Польща – 8500 м ²)
Чисельність співробітників	>2200
Чисельність партнерів	>100
Кількість країн збуту продукції	>75

До переліку основної продукції СП ТОВ «Модерн-Експо» належать поштові термінали, мікромаркети, касові бокси, холодильне обладнання, стелажні системи у тому числі складські стелажні системи, які виготовляються із використанням найсучасніших інноваційних підходів і технологій, а також у процесі вдосконалені із прийняттям передових конструктивних і програмних рішень [58].

СП ТОВ «Модерн-Експо» має представництва й офіси у м. Київ, а також і за кордоном, зокрема у м. Берлін (Німеччина), м. Дубай (ОАЕ), м. Париж (Франція), м. Лондон (Великобританія), м. Люблін і м. Варшава (Польща).

У 2005 році СП ТОВ «Модерн-Експо» вийшло на міжнародний ринок і активно завойовує нові ринки в країнах Європи і Південної Америки.

Серед основних клієнтів СП ТОВ «Модерн-Експо» виокремлюються: АТБ; Епіцентр; Нова Пошта; Winetime; WOG; INTERTOP; Żabka; Rozetka; Spar; Castorama; FOZZY; Allegro; ROSSMANN; Carrefour; Intermarche; Upg; GLS.

На основі даних фінансової звітності СП ТОВ «Модерн-Експо», що подана у додатках Б і В, проаналізуємо у таблиці 2.2 ключові показники його діяльності за 2019–2023 роки.

Проведене аналізування показало такі позитивні результати роботи СП ТОВ «Модерн-Експо»:

- 1) рентабельність діяльності;
- 2) щорічне нарощення активів, у тому числі оборотних активів;
- 3) щорічний приріст власного капіталу;
- 4) щорічне нарощення фінансово-економічних результатів – валового прибутку, прибутку до оподаткування і чистого прибутку;
- 5) ріст за роками продуктивності праці працівників;
- 6) підвищення середньої заробітної плати працівника за місяць;
- 7) скорочення клієнтських дебіторської заборгованості у 2023 році;
- 8) рентабельність продукції за чистим прибутком у 2022 і 2023 роках зростала відповідно на 5,28% і 0,88%.

Також паралельно спостерігались такі негативні результати роботи СП ТОВ «Модерн-Експо»:

- 1) скорочення масштабів діяльності й обсягів реалізації продукції у 2022 році на 13,61% (ріст показника на 4,13% наступного 2023 року дозволив покращити ситуацію, але значення показника було на рівні 89,95% від значення 2021 року);

Таблиця 2.2. – Аналізування основних фінансово-економічних показників діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо»

Показники	Звітні періоди					Зміна показників за роками							
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютна зміна (+/-)				Відносна зміна, %			
						2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Забезпеченість активами, тис. грн.	2202271	2512484	3368821	3943317	4232541	310213	856337	574496	289224	14,09	34,08	17,05	7,33
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1765043	1863905	3547697	2908120	2877964	98862	1683792	-639577	-30156	5,60	90,34	-18,03	-1,04
3. Забезпеченість основними засобами, тис. грн.	957069	932005	1102473	1085301	1073779	-25064	170468	-17172	-11522	-2,62	18,29	-1,56	-1,06
4. Забезпеченість оборотними активами, тис. грн.	1765043	1863905	3547697	2908120	2877964	98862	1683792	-639577	-30156	5,60	90,34	-18,03	-1,04
5. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	441290	1950043	-617216	161815	20,60	75,48	-13,61	4,13
6. Власний капітал, тис. грн.	1196971	1487986	2014861	2578049	3160812	291015	526875	563188	582763	24,31	35,41	27,95	22,60
7. Дебіторська заборгованість за продукцію, тис. грн.	654740	935002	1359825	1499362	1284534	280262	424823	139537	-214828	42,81	45,44	10,26	-14,33
8. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	251200	364634	607385	493691	690748	113434	242751	-113694	197057	45,16	66,57	-18,72	39,92
9. Фонд оплати праці, тис. грн.	551136	581289	626131	618753	704083	30153	44842	-7378	85330	5,47	7,71	-1,18	13,79
10. Середньоспискова чисельність персоналу, осіб	1879	1921	1966	1790	1486	42	45	-176	-304	2,24	2,34	-8,95	-16,98
11. Продуктивність праці, тис. грн./особу	1140	1345	2306	2188	2744	205	961	-118	556	17,96	71,47	-5,12	25,43
12. Середня заробітна плата працівника, грн./місяць	24443	25216	26540	28806	39484	774	1324	2266	10678	3,17	5,25	8,54	37,07
13. Валовий прибуток, тис. грн.	377020	719448	985699	1008060	1200031	342428	266251	22361	191971	90,82	37,01	2,27	19,04
14. Рентабельність продукції за валовим прибутком, %	21,36	38,60	27,78	34,66	41,70	17,24	-10,81	6,88	7,03	-	-	-	-
15. Рентабельність підприємства (виробництва) за валовим прибутком, %	17,95	29,24	29,89	25,97	28,74	11,28	0,65	-3,92	2,78	-	-	-	-
16. Прибуток до оподаткування, тис. грн.	49549	357526	614101	689847	716441	307977	256575	75746	26594	621,56	71,76	12,33	3,86
17. Рентабельність продукції за прибутком до оподаткування, %	2,81	19,18	17,31	23,72	24,89	16,37	-1,87	6,41	1,17	-	-	-	-
18. Рентабельність підприємства за прибутком до оподаткування, %	2,36	14,53	18,62	17,77	17,16	12,17	4,09	-0,85	-0,61	-	-	-	-
19. Чистий прибуток, тис. грн.	34421	291015	499753	563188	582763	256594	208738	63435	19575	745,46	71,73	12,69	3,48
20. Рентабельність продукції за чистим прибутком, %	1,95	15,61	14,09	19,37	20,25	13,66	-1,53	5,28	0,88	-	-	-	-
21. Рентабельність підприємства (виробництва) за чистим прибутком, %	1,64	11,83	15,15	14,51	13,96	10,19	3,33	-0,65	-0,55	-	-	-	-

2) скорочення обсягів основних засобів у 2022 і 2023 роках відповідно на 1,56% і 1,06%;

3) зменшення середньооблікової чисельності персоналу у 2023 році на понад 16%;

4) відсутність нематеріальних активів;

5) рентабельність підприємства (виробництва) за чистим прибутком у 2022 і 2023 роках зменшилась відповідно на 0,65% і 0,55%.

Отже, СП ТОВ «Модерн-Експо» функціонувало хоча й прибутково, але недостатньо стабільно в аналізованому періоді.

2.2. Аналіз параметрів фінансових потоків у логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.

2.2.1. Аналіз фінансових ресурсів.

Аналіз майнового стану СП ТОВ «Модерн-Експо». У таблиці Г.1 (додаток Г) зведено результати аналізу показників майнового стану СП ТОВ «Модерн-Експо», що показали:

- щорічне нарощення вартості майна, а тому і фінансових ресурсів;
- щорічне нарощення обсягів оборотних активів при одночасно нестабільній динаміці необоротних активів (рис. 2.1);
- основну частку – понад 51% – в структурі майна становили оборотні активи, частка яких у 2023 році підвищилась до 73,28%, що загалом позитивно вплинуло на показники ліквідності (рис. 2.2);
- прогресивність сформованої структури основних засобів, адже відмітилось нарощення частки активної їх частини;
- високий рівень придатності основних засобів та низький рівень зносу у межах нормативного значення, що максимально становив 19% у 2023 році;

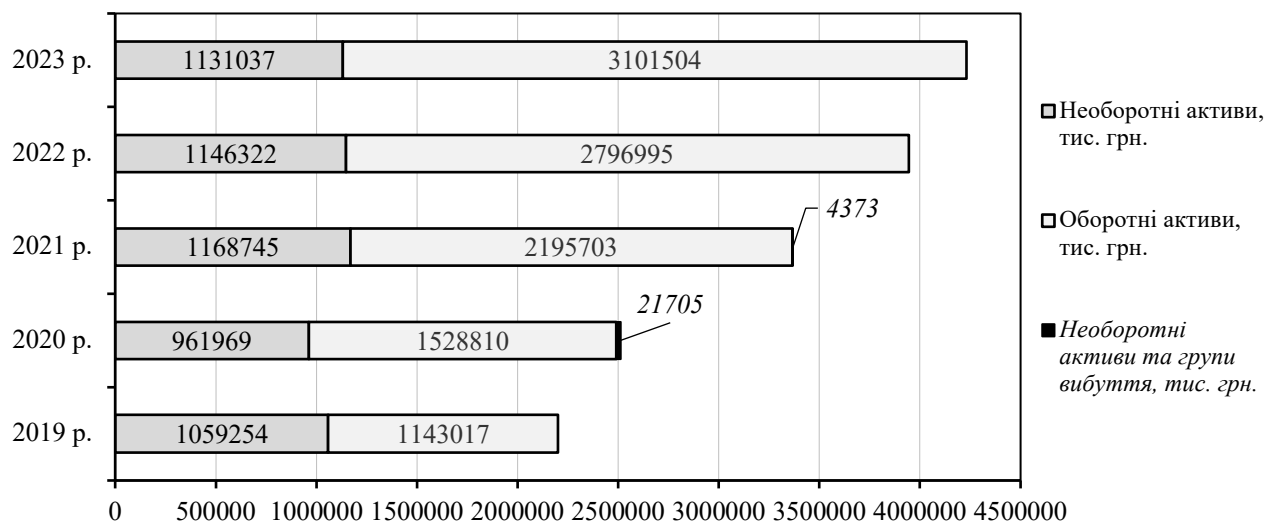

Рисунок 2.1. Динаміка майна СП ТОВ «Модерн-Експо» за основними елементами у 2019–2023 рр.

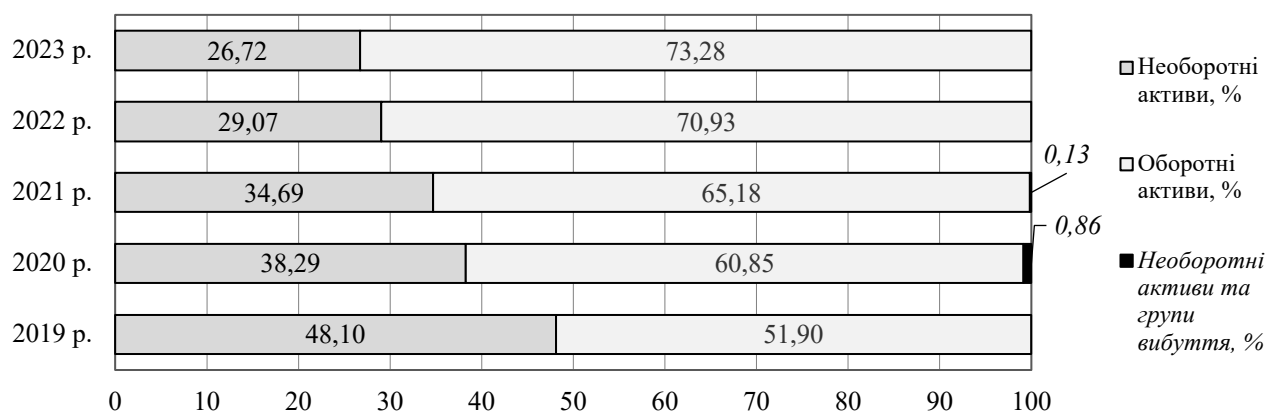

Рисунок 2.2. Структура майна СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.

– обсяги введення основних засобів в усі роки, окрім 2022 року, перевищували обсяги їх виведення;

– ефективність використання основних засобів, тобто їх фондвіддача загалом і в їх активній частині зокрема, до 2021 року підвищувалась, у 2022 році – знизилась, а у 2023 році – знову відновились позитивна динаміка до підвищення;

– фондоозброєність у 2020 році – зменшилась на 12,47%, проте у наступні

три роки – підвищилась відповідно на 15,58%, 8,12% і 19,18%.

Так, загалом майновий стан СП ТОВ «Модерн-Експо» можна охарактеризувати як задовільний і доволі стабільний, хоча й з певними негативними проявами через сьогоденні реалії війни, які товариство долає.

Аналіз ліквідності та платоспроможності СП ТОВ «Модерн-Експо». Аналіз показників ліквідності й платоспроможності СП ТОВ «Модерн-Експо», що наведені у таблиці Г.2 (додаток Г), показали нормальний рівень ліквідності балансу товариства і його підвищення, адже:

- обсяги найліквідніших активів у 2019–2021 роках за роками нарощувались, проте були в недостатці для покриття обсягів негайних пасивів, але у 2022–2023 роках відмітилась їх достатність;

- обсяги активів, що швидко реалізуються, у понад 1,7 разів перевищували обсяги короткострокових пасивів та становили понад 34,74% усіх активів;

- обсяги активів, що повільно реалізуються, за роками формували 7,44–12,86% усіх активів і цілком покривали довгострокові пасиви товариства у 2021–2023 роках;

- обсяги активів, що важко реалізуються, зменшувались за роками та скорочувалась їх частка в активах з 48,10% у 2019 році до 26,72% у 2023 році. Їх обсяги не покривали обсяги постійних пасивів і становили у 2023 році 35,78% від їх суми.

Деталізовані розрахунки основних показників ліквідності й платоспроможності СП ТОВ «Модерн-Експо», згруповані у таблиці Г.3 (додаток Г), показали:

- достатню забезпеченість власним оборотним капіталом;
- підвищення частки вільних грошових коштів СП ТОВ «Модерн-Експо» у чистому доході у 2021–2023 роках;

- високий рівень критичної ліквідності, що за роками був вище рекомендованого значення і показував, що найліквідніші активи у понад 1,23 рази перевищували поточні пасиви (негайні і короткострокові);

- підвищення рівня абсолютної ліквідності і його відповідність нормативному значенню лише у 2020 і 2021 роках;
- підвищення поточної ліквідності і якщо у 2019 році поточні активи перевищували поточні пасиви у 1,58 разів, то у 2023 році – у 3,14 разів (нормативне значення 1,0–2,0);
- відповідність нормативному значенню і високий рівень проміжної ліквідності СП ТОВ «Модерн-Експо»;
- відповідність нормативному значенню і належний рівень маневреності власного капіталу СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2020–2023 роках;
- відповідність нормативному значенню і належний рівень маневреності власного оборотного капіталу СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2020–2023 роках.

Отже, загалом спостерігався належний рівень ліквідності СП ТОВ «Модерн-Експо» і його підвищення.

Аналіз фінансової самостійності (стійкості) СП ТОВ «Модерн-Експо».
Структура фінансових ресурсів СП ТОВ «Модерн-Експо» за джерелами їх формування зображена на рисунку 2.3.

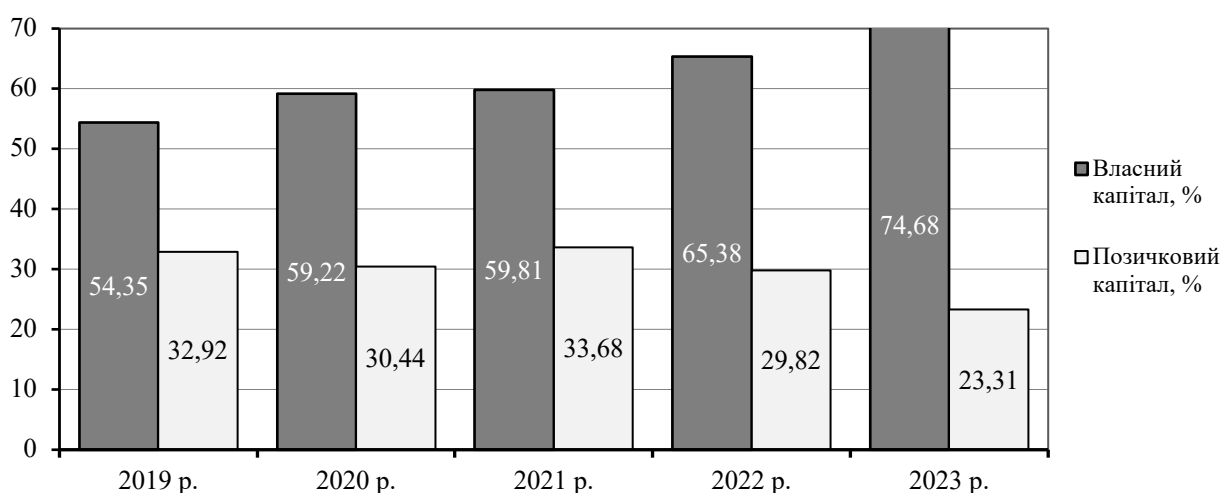

Рисунок 2.3. Структура джерел формування фінансових ресурсів СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

СП ТОВ «Модерн-Експо» у досліджуваному періоді залучало щорічно

короткострокові кредити банків, а у 2019–2022 роках – ще й довгострокові кредити банків. Так, позичковий капітал СП ТОВ «Модерн-Експо» формувався, основним чином, із відстрочених податкових зобов'язань, довго- і короткострокових кредитів банків, клієнтської кредиторської заборгованості, поточних зобов'язань за розрахунками й інших поточних зобов'язань.

У таблиці Г.4 (додаток Г) подано результати аналізу показників фінансової стійкості СП ТОВ «Модерн-Експо» за 2019–2023 роки, що показали:

- СП ТОВ «Модерн-Експо» фінансово незалежним і самостійно з власних фінансових ресурсів фінансувало своє майно на рівні 54% (2019 р.), 59% (2020 р.), 60% (2021 р.), 65% (2022 р.) і 75% (2023 р.);
- коефіцієнт фінансової стабільності СП ТОВ «Модерн-Експо» у понад 2,38 рази перевищував нормативне значення;
- рівень фінансового ризику СП ТОВ «Модерн-Експо» за роками знижувався з 0,94 до 0,34 та був у межах порогового значення (<2);
- довгострокові зобов'язання і забезпечення за роками зменшились і, зокрема у 2019 році становили 26% від власного капіталу, а у 2023 році – 8%.

Розрахунки типу фінансової стійкості СП ТОВ «Модерн-Експо» за джерелами фінансування запасів, наведені у таблиці Г.5 (додаток Г), показали нормальну його фінансову стійкість у 2019 році та абсолютну фінансову стійкість у 2020–2023 роках.

Відтак, СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках характеризувалось високим рівнем фінансової стійкості.

Аналіз ділової активності СП ТОВ «Модерн-Експо». Проаналізовані в таблиці Г.6 (додаток Г) показники ділової активності СП ТОВ «Модерн-Експо», показали:

- динаміку підвищення ефективності використання активів до 2021 року включно, а у 2022 і 2023 роках – її зниження;
- найвищий рівень ефективності використання активів загалом і їх складової оборотних активів зафіксовано у 2021 році, а найнижчий – у 2023 році;

- оборотність запасів найнижчою була у 2022 році (5,96 обертів), а у 2023 році – підвищилась (6,31 обертів), перевищивши досягнуті значення у 2019 і 2020 роках;

- оборотність клієнтської дебіторської заборгованості до 2021 року підвищувалась, у 2022 році – зменшилась, а у 2023 році – знову підвищилась, але характеризувалась нижчими значеннями, ніж у 2019–2021 роках;

- оборотність клієнтської кредиторської заборгованості до 2021 року пришвидшувалась, а у 2022 і 2023 роках – сповільнювалась;

- тривалість операційного циклу найдовшою була у 2022 році (191,85 днів), а найкоротшою – у 2021 році (134,00 днів);

- тривалість фінансово-експлуатаційного циклу найдовшою була у 2022 році (260,00 днів), а найкоротшою – у 2021 році (183,32 днів).

Таким чином, ділова активність СП ТОВ «Модерн-Експо» знизилась у 2022 році, об'єктивною причиною чому стала повномасштабна війна росії проти України. 2023 рік у даному плані був більш успішним, але недостатньо успішним для досягнення довоєнного рівня показників.

Аналіз показників рентабельності СП ТОВ «Модерн-Експо». Відповідні показники, проаналізовані у таблиці Г.7 (додаток Г), показали такі результати рентабельності СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках:

- ріст прибутковості товариства;
- загальну рентабельність, що знизилась у 2022 і 2023 роках;
- чиста рентабельність власного капіталу СП ТОВ «Модерн-Експо» підвищилась із 2,88% у 2019 році до 24,80% у 2021 році, проте зменшилась до 21,85% у 2022 році та ще до 18,44% у 2023 році;

- чиста рентабельність виробництва (підприємства / капіталу) підвищилась із 1,65% у 2019 році до 17,07% у 2021 році, проте зменшилась до 15,41% у 2022 році та ще до 14,26% у 2023 році;

- чиста рентабельність реалізованої продукції (коефіцієнт комерційної рентабельності) у 2019–2023 роках становила відповідно 1,95%, 15,61%, 14,09%,

19,37% і 20,25%;

– чиста рентабельність активів СП ТОВ «Модерн-Експо» підвищилась із 1,56% у 2019 році до 14,83% у 2021 році, проте зменшилась до 14,28% у 2022 році та ще до 13,77% у 2023 році.

Загалом СП ТОВ «Модерн-Експо» у аналізованому періоді функціонувало ефективно, прибутково й рентабельно.

Отже, підсумовуючи, загалом фінансовий стан СП ТОВ «Модерн-Експо» можна визначити як доволі стабільний.

2.2.2. Аналіз вихідних фінансових потоків.

На матеріалах логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» проведемо аналіз її вихідних фінансових потоків у 2019–2023 роках.

Розпочнемо такий аналіз із аналізування вихідних фінансових потоків, пов'язаних із формуванням і обертанням запасів СП ТОВ «Модерн-Експо».

Запаси СП ТОВ «Модерн-Експо» формувались із:

- виробничих запасів (понад 57,85%),
- готової продукції (понад 11,30%),
- незавершеного виробництва (понад 6,05%) і
- товарів (понад 9,19%).

Проведемо аналізування показників їх оборотності у таблиці 2.3 і наочно результати відобразимо на рисунку 2.4.

У аналізованому періоді на СП ТОВ «Модерн-Експо» спостерігалось прискорення оборотності запасів у 2020 році на 51,90%, у 2021 році – сповільнення на 16,54%, у 2022 році – прискорення на 22,61%, а у 2023 році – сповільнення на 17,43%. Таким чином, динаміка оборотності запасів підприємства не була стабільною.

Ефективність використання виробничих запасів також у 2021 і 2023 роках знизилась.

Щодо готової продукції, то її оборотність підвищувалась до 2022 року, а у

2023 році – зменшилась. Оборотність товарів, аналогічно – до 2022 року підвищувалась, а у 2023 році – зменшилась.

Таблиця 2.3. – Аналізування оборотності запасів СП ТОВ «Модерн-Експо»

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Темпи приросту, %			
						2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Запаси, тис. грн.	153599	198675	235514	276427	271508	29,35	18,54	17,37	-1,78
1.1. Виробничі запаси	222831	157584	395053	278483	358740	-29,28	150,69	-29,51	28,82
1.2. Незавершене виробництво	24977	25032	34631	41059	46696	0,22	38,35	18,56	13,73
1.3. Готова продукція	49561	57093	90467	45614	63675	15,20	58,46	-49,58	39,60
1.4. Товари	45746	32708	52613	38384	39780	-28,50	60,86	-27,04	3,64
2. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	20,60	75,48	-13,61	4,13
3. Коефіцієнт оборотності запасів (п.2/п.1), обертів/рік	6,24	9,48	7,91	9,70	8,01	151,90	83,46	122,61	82,57
4. Коефіцієнт завантаженості запасів (п.1/п.2)	0,16	0,11	0,13	0,10	0,12	65,83	119,81	81,56	121,10
5. Тривалість одного обороту запасів у днях (365 днів /п.3)	57,66	37,96	45,48	37,10	44,92	65,83	119,81	81,56	121,10
6. Коефіцієнт оборотності виробничих запасів (п.2/п.1.1), обертів/рік	9,61	16,39	11,48	14,06	11,37	170,54	70,00	122,55	80,84
7. Коефіцієнт завантаженості виробничих запасів (1/п.6)	0,1040	0,0610	0,0871	0,0711	0,0880	58,64	142,86	81,60	123,71
8. Тривалість одного обороту виробничих запасів у днях (365/п.6)	37,97	22,26	31,81	25,96	32,11	58,64	142,86	81,60	123,71
9. Коефіцієнт оборотності незавершеного виробництва (п.2/п.1.2), обертів/рік	85,76	103,20	130,91	95,38	87,33	120,34	126,84	72,86	91,56
10. Коефіцієнт завантаженості незавершеного виробництва (1/п.9)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	83,10	78,84	137,25	109,22
11. Тривалість одного обороту незавершеного виробництва у днях (365/п.9)	4,26	3,54	2,79	3,83	4,18	83,10	78,84	137,25	109,22
12. Коефіцієнт оборотності готової продукції (п.2/п.1.3), обертів/рік	43,22	45,25	50,11	85,85	64,04	104,69	110,75	171,33	74,60
13. Коефіцієнт завантаженості готової продукції (1/п.12)	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	95,52	90,30	58,37	134,06
14. Тривалість одного обороту готової продукції у днях (365/п.12)	8,45	8,07	7,28	4,25	5,70	95,52	90,30	58,37	134,06
15. Коефіцієнт оборотності товарів (п.2/п.1.4), обертів/рік	46,83	78,98	86,16	102,03	102,51	168,67	109,09	118,41	100,48
16. Коефіцієнт завантаженості товарів (1/п.15)	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	59,29	91,66	84,45	99,52
17. Тривалість одного обороту товарів у днях (365 днів /п.15)	7,79	4,62	4,24	3,58	3,56	59,29	91,66	84,45	99,52

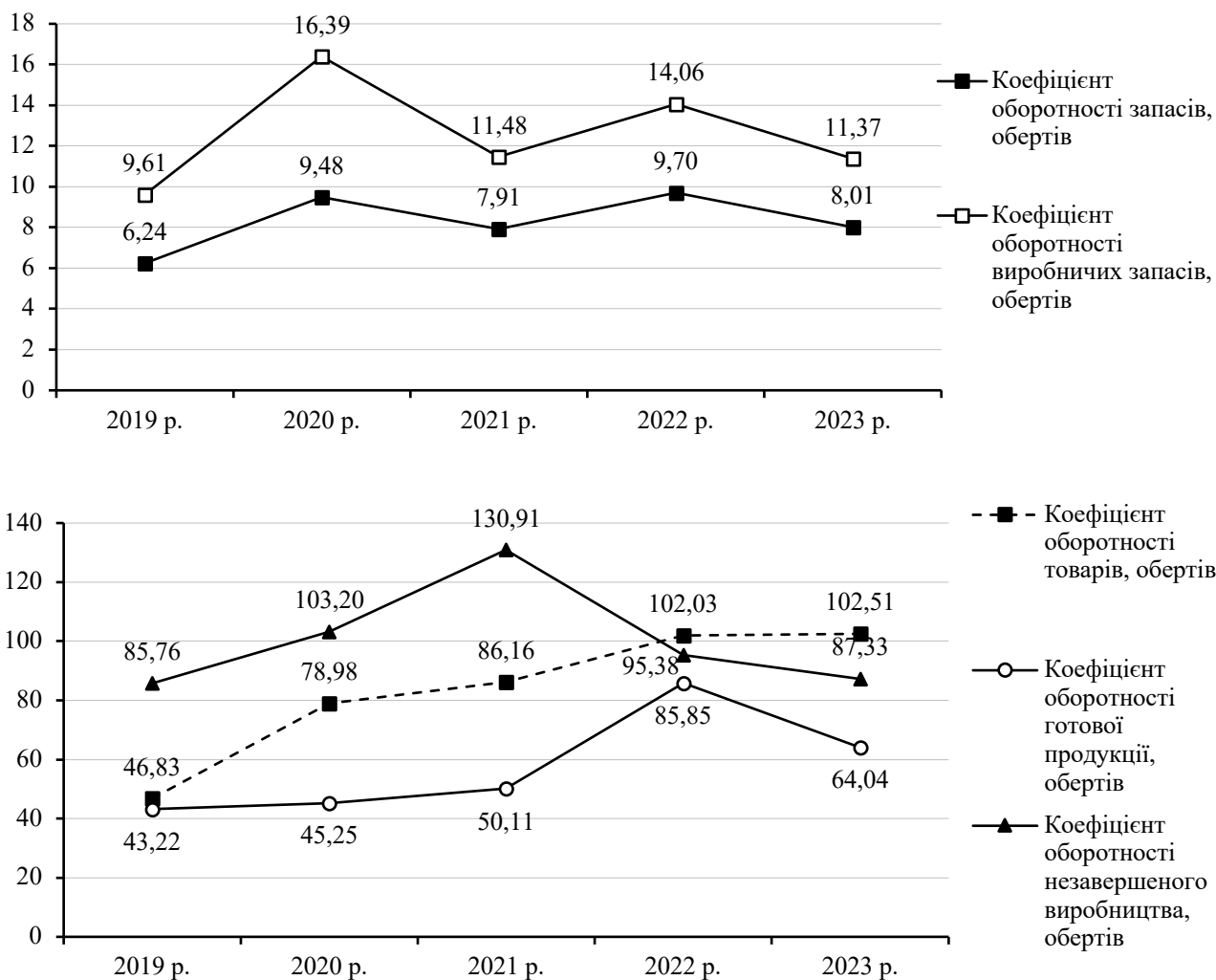

Рисунок 2.4. Динаміка оборотності запасів та їх складових елементів на СП ТОВ «Модерн-Експо»

Так, зрозуміло, що тривалість одного обороту запасів СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2020 році зменшилась і, зокрема, становила 37,96 днів, у 2021 році – підвищилась до 45,48 днів, у 2022 році – зменшилась до 37,10 днів, а у 2023 році – підвищилась до 44,92 днів.

Загалом оборотність активів СП ТОВ «Модерн-Експо» до 2021 року включно прискорювалась, у 2022 році – зменшилась на 30,52%, а у 2023 році – ще на 6,87% (табл. 2.4). Відтак, обернені зміни відбувались із показником завантаженості активів, що у 2021 році становив 0,99, до 2021 року зменшилась до 0,65, а у наступні два роки становив відповідно 0,93 і 1,00. Така динаміка оборотності активів СП ТОВ «Модерн-Експо» вплинула і визначила тривалість його

логістичного циклу. Спостерігаємо, що тривалість логістичного циклу СП ТОВ «Модерн-Експо» до 2021 року зменшилась із 362,00 днів до 236,76 днів, проте у наступні два роки – навпаки підвищилась і у 2022 році склала 340,76 днів, а у 2023 році – 365,89 днів. Таким чином, у 2022 і 2023 роках відбулось загальне зниження ефективності логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» і сповільнення оборотності її логістичних процесів.

Таблиця 2.4. – Аналізування оборотності активів та тривалості логістичного циклу СП ТОВ «Модерн-Експо»

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Темпи приросту, %			
						2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Активи за середньорічною вартістю, тис. грн.	2124457	2357378	2940653	3656069	4087929	110,96	124,74	124,33	111,81
2. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	120,60	175,48	86,39	104,13
3. Коефіцієнт оборотності активів (п.2/п.1), обертів	1,01	1,10	1,54	1,07	1,00	108,69	140,68	69,48	93,13
4. Коефіцієнт завантаженості активів (п.1/п.2), грн./грн.	0,99	0,91	0,65	0,93	1,00	92,01	71,08	143,92	107,38
5. Тривалість логістичного циклу, днів (365/п.3)	362,00	333,07	236,76	340,76	365,89	92,01	71,08	143,92	107,38

Проведемо у таблиці 2.5 аналізування рівня середніх витрат СП ТОВ «Модерн-Експо» на формування запасів загалом і, зокрема у розрізі виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції і товарів. Також проаналізуємо їх витрати на формування 1 грн чистого доходу від реалізації продукції.

Обсяги запасів СП ТОВ «Модерн-Експо» щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції не мали чіткої тенденції: у 2020 році зменшились на 34,17% і це позитивний момент, у 2021 році – підвищились на 19,81%, у 2022 році – зменшились на 18,44%, а у 2023 році – підвищились на 21,10%. Зокрема, за роками цей показник становив 0,160 (2019 р.), 0,105 (2020 р.), 0,126 (2021 р.), 0,103 (2022 р.), 0,125 (2023 р.). Динаміка обсягів виробничих запасів

СП ТОВ «Модерн-Експо» щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції за роками була подібною. Обсяги незавершеного виробництва щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції у 2020 і 2021 роках зменшувались відповідно на 16,90% і 21,16%, а у 2022–2023 роках підвищувались відповідно на 37,25% і 9,22%. Обсяги готової продукції щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції у 2019–2022 роках зменшувались відповідно на 4,48%, 9,70% і 41,63%, а у 2023 році підвищились на 34,06%. Обсяги ж товарів щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції щорічно зменшувались, зокрема на 40,71% у 2020 році, на 8,34% у 2021 році, на 15,55% у 2022 році та на 0,48% у 2023 році.

Таблиця 2.5. – Аналізування середніх витрат запасів СП ТОВ «Модерн-Експо» на створення 1 грн чистого доходу від реалізації продукції

Показники	Значення показників за роками					Темпи приросту, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	20,60	75,48	-13,61	4,13
2. Оборотні активи у сфері виробництва на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,116	0,071	0,095	0,082	0,099	-38,90	34,08	-13,91	21,85
3. Оборотні активи у сфері обігу на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,418	0,521	0,390	0,633	0,661	24,69	-25,24	62,39	4,51
4. Запаси на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,160	0,105	0,126	0,103	0,125	-34,17	19,81	-18,44	21,10
5. Виробничі запаси на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,104	0,061	0,087	0,071	0,088	-41,36	42,86	-18,40	23,71
6. Незавершене виробництво щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,012	0,010	0,008	0,010	0,011	-16,90	-21,16	37,25	9,22
7. Готова продукція щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,023	0,022	0,020	0,012	0,016	-4,48	-9,70	-41,63	34,06
8. Товари щодо 1 грн чистого доходу від реалізації продукції	0,021	0,013	0,012	0,010	0,010	-40,71	-8,34	-15,55	-0,48

Отже, загалом певне підвищення завантаженості запасів і підвищення тривалості логістичного циклу СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2022 і 2023 роках, що відображають недосконалість управління фінансовими потоками, пов'язаними з

оборотом запасів.

На наступному етапі проаналізуємо вихідні фінансові потоки логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» як результат співпраці з постачальниками.

СП ТОВ «Модерн-Експо» налагодило тісні й стійкі контакти з досить широким колом надійних постачальників, що здійснюють доставку усіх необхідних виробничих запасів і товарів за системою *Just in time*.

Результати проведеного ABC-аналізу постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо» за обсягами його вихідних фінансових потоків у 2023 році зведено у таблиці 2.6.

Як бачимо з таблиці, найбільші суми вихідних фінансових потоків СП ТОВ «Модерн-Експо» обумовлюються формуванням запасів від таких постачальників, як ТОВ «Неском», ТОВ «КІЗОВ УКРАЇНА», ДП «МЕССЕР УКРАЇНА», U. S. Steel Kosice, «KEYPRINT SECURITY» LTD, ТОВ «Циклоп Тех», ПП «Транс-Експрес», ТОВ «Волинь-Транс». Разом ці 8-ро контрагентів формують постачальників групи «А» СП ТОВ «Модерн-Експо», адже:

1) їх сумарна частка за чисельністю складає близько 5% від загальної чисельності усіх постачальників;

2) їх сукупна частка у формуванні загального вихідного фінансового потоку СП ТОВ «Модерн-Експо» становить орієнтовно 75% від загальної величини такого потоку.

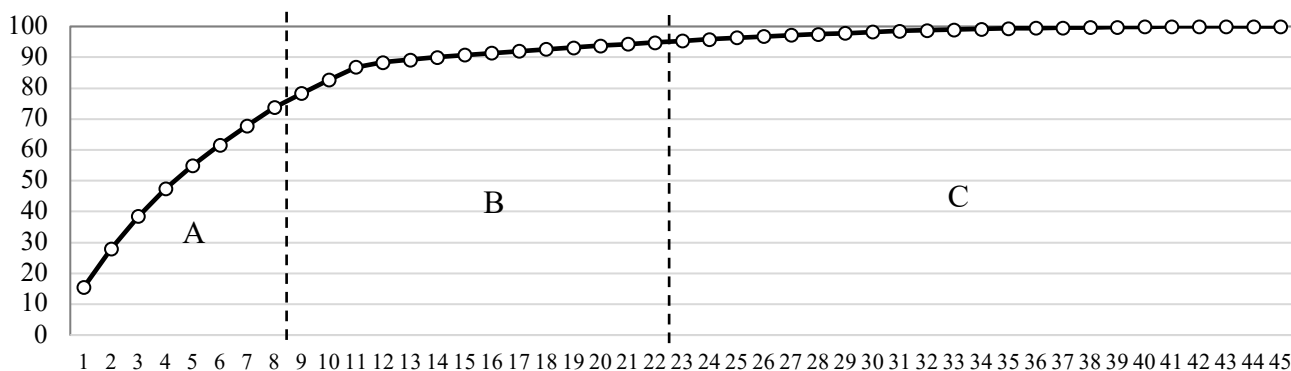
Групу «В» формують 14 постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо», сумарні вихідні фінансові потоки за якими становлять близько 20% від їх загальної величини.

Групу «С» формують усі інші постачальники СП ТОВ «Модерн-Експо», завдяки співпраці з якими вихідні фінансові потоки логістичної системи досліджуваного товариства становлять близько 5% від їх загальної величини.

Отримані результати ABC-аналізу постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо» для наглядності відображено на рисунку 2.5.

Таблиця 2.6. – АВС-аналіз постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо»

Постачальники	Вихідні фінансові потоки на формування запасів			Класифікація постачальників		
	тис. грн.	% від загального	% від загального з наростаючим підсумком	Група	Частка в фінансовому потоці, %	Частка у загальній сукупності, %
1. ТОВ «Неском»	470998	14,23	14,23	А	75	5
2. ТОВ «КІЗОВ УКРАЇНА»	430785	13,02	27,25			
3. ДП «МЕССЕР УКРАЇНА»	384649	11,62	38,87			
4. U. S. Steel Kosice	285590	8,63	47,50			
5. «KEYPRINT SECURITY» LTD	253255	7,65	55,15			
6. ТОВ «Циклоп Тех»	221913	6,71	61,86			
7. ПП «Транс-Експрес»	202915	6,13	67,99			
8. ТОВ «Волинь-Транс»	195667	5,91	73,90			
9. ТзОВ «Волинькисень ЛХЗ»	145824	4,41	78,30			
10. ТОВ «Європроект Україна ЛТД»	144467	4,37	82,67	В	20	20
11. ТОВ «ЕСКАДА-М»	103427	3,13	85,79			
12. ТОВ «БІСТЕРФЕЛЬД СПЕЦІАЛХЕМІ Україна»	71191	2,15	87,95			
13. ТОВ «КОМЕЛ»	36539	1,10	89,05			
14. РІВНЕНСЬКІ ВИСОКОВОЛЬТНІ АПАРАТИ ТОВ	28264	0,85	89,90			
15. Модерн-Інжиніринг ТОВ	24194	0,73	90,63			
16. Укragрометпром ТОВ	23333	0,71	91,34			
17. ЛЕП ТзОВ	20553	0,62	91,96			
18. Укртекстиль ТОВ	20123	0,61	92,57			
19. СОІР ТОВ ВКП ЛТД	19560	0,59	93,16			
20. Каравелла Груп ТОВ	18700	0,57	93,72			
21. Солді і Ко ПАТ	17376	0,53	94,25			
22. Торгівельно-Інвестиційна Група ТОВ	17144	0,52	94,77			
23. Модерн-Інжиніринг ТОВ	16979	0,51	95,28			
24. МАКСІМА СК ТОВ	16416	0,50	95,78	С	5	75
25. ГЛОБАЛ ТЕХ СЕРВІС ТОВ	16085	0,49	96,26			
26. ФУЛ КАСТОМС СЕРВІС	14960	0,45	96,71			
27. Дубечненський керамічний завод ТОВ	13437	0,41	97,12			
28. ТОПО ПОВДЕР КОТІНГ КО. ЛТД	11882	0,36	97,48			
29. AIFO COMPONENTS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	11021	0,33	97,81			
30. ЕКОНО ЛТД ТОВ	10823	0,33	98,14			
31. Транс-Експрес ПП	10459	0,32	98,46			
32. УКР-МАГНІТ ПП	8870	0,27	98,72			
33. ТОП СМАРТ ТОВ	7645	0,23	98,95			
34. ЛЕП ТзОВ	6255	0,19	99,14			
35. АКСОР ТОВ	5593	0,17	99,31			
36. Неском	5229	0,16	99,47			
37. ВЕГ-ТРЕЙД ТОВ	4269	0,13	99,60			
38. КАБЕЛЬТЕХ УКРАЇНА ТОВ	3806	0,12	99,71			
39. Авер-Тех	2946	0,09	99,80			
40. Метал Холдінг Трейд ТОВ	2449	0,07	99,88			
41. ТОПО ПОВДЕР КОТІНГ КО. ЛТД	1456	0,04	99,92			
42. Алюфінш Україна ТОВ	1092	0,03	99,95			
43. Новація МКП	596	0,02	99,97			
44. КАСТОР ГРУП ПП	761	0,02	99,99			
45. Флагман УТК ТзОВ	165	0,01	100			
Разом	3309659	100	-	-	-	-

Вихідні фінансові потоки СП ТОВ «Модерн-Експо» у % від загального з наростаючим підсумком

Умовні позначення. По осі X відображено постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо», найменування яких відповідає їх порядковому номеру у таблиці 2.7.

Рисунок 2.5. Графічне відображення ABC-аналізу постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо»

Отже, якщо СП ТОВ «Модерн-Експо» хоче скоротити свої вихідні фінансові потоки, тобто зменшити витрати у сфері закупівель, то передусім йому, необхідно посилену увагу приділити постачальникам групи «А» за якими й шукати резерви скорочення своїх витрат. Інтенсивніша робота СП ТОВ «Модерн-Експо» саме з постачальникам групи «А» найсильніше може вплинути на загальні його вхідні та вихідні фінансові потоки.

2.2.3. Аналіз вхідних фінансових потоків.

Сукупний вхідний фінансовий потік СП ТОВ «Модерн-Експо» представлений сумою чистого доходу від реалізації продукції за 2019–2023 роки склав 17252987 тис. грн (рис. 2.6).

Загалом сума чистого доходу від реалізації продукції СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2020 році підвищилась на 20,60%, у 2021 році – ще на 75,48%, проте у 2022 році – зменшилась на 13,61%, а у 2023 році – підвищилась на 4,13. Тобто динаміка показника не була стабільною.

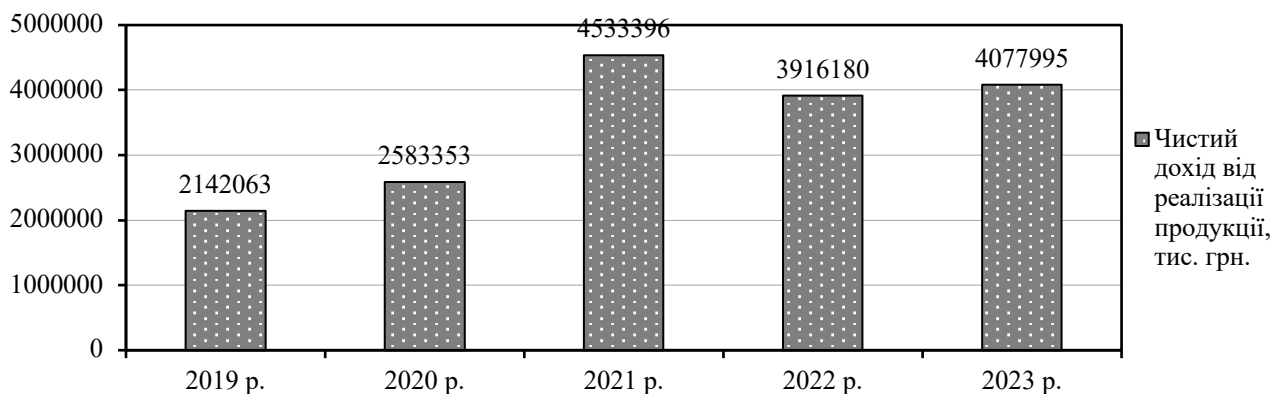

Рисунок 2.6. Динаміка вхідного фінансового потоку (чистого доходу від реалізації продукції) СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр.

На наступному етапі дослідження зосередимось на аналізі витрат на збут СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках (табл. 2.7, рис. 2.7).

Таблиця 2.7. – Аналізування витрат на збут СП ТОВ «Модерн-Експо», спрямованих на створення 1 грн вхідних фінансових потоків

Показники	Роки					Темпи росту, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Вхідний фінансовий потік (чистий дохід від реалізації продукції), тис. грн.	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	120,60	175,48	86,39	104,13
2. Витрати на збут, тис. грн.	208344	196845	200302	191542	224711	94,48	101,76	95,63	117,32
3. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1765043	1863905	3547697	2908120	2877964	105,60	190,34	81,97	98,96
4. Витрати на збут в 1 грн чистого доходу, грн.	0,0973	0,0762	0,0442	0,0489	0,0551	78,34	57,99	110,70	112,66
5. Витрати на збут щодо 1 грн собівартості реалізованої продукції, грн.	0,1180	0,1056	0,0565	0,0659	0,0781	89,47	53,46	116,66	118,55
6. Рівень віддачі витрат на збут, грн./грн.	10,28	13,12	22,63	20,45	18,15	127,65	172,46	90,34	88,76
7. Співвідношення темпів росту витрат на збут і темпів росту собівартості реалізованої продукції	-	0,89	0,53	1,17	1,19	-	-	-	-
8. Співвідношення темпів росту витрат на збут і темпів росту чистого доходу	-	0,78	0,58	1,11	1,13	-	-	-	-

Як бачимо, темпи росту витрат на збут у 2020 році та у 2022 році зменшились. У 2021 році темпи росту витрат на збут були суттєво нижчими, ніж темпи росту собівартості реалізованої продукції. У 2023 році намітилось

зменшення собівартості реалізованої продукції на 1,04% при одночасному підвищенні витрат на збут на 17,32%.

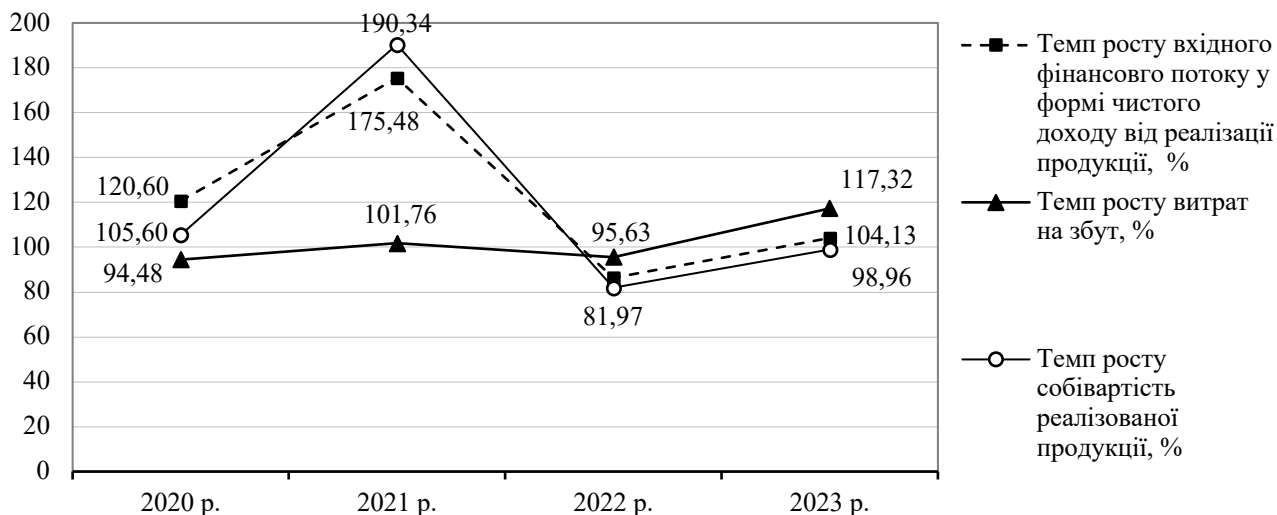

Рисунок 2.7. Порівняльна динаміка темпів росту витрат на збут СП ТОВ «Модерн-Експо» і вхідного фінансового потоку від реалізації продукції

У досліджуваному періоді на 1 грн чистого доходу припадало відповідно 0,1180 грн, 0,1056, 0,0565, 0,0659 і 0,0781 грн витрат на збут.

У 2019 році на 1 грн собівартості реалізованої продукції СП ТОВ «Модерн-Експо» за роками припадало 0,1180 грн витрат на збут, а у 2023 році – 0,0781 грн.

Отож, як показали розрахунки, у 2019–2022 роках віддача витрат на збут СП ТОВ «Модерн-Експо» до 2021 року підвищувалась, а в два наступні роки – зменшилась.

2.2.4. Аналіз оптимальності фінансових потоків.

Задля узагальнення проведеного попередньо дослідження, перейдемо до аналізу оптимальності фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». З цією метою проаналізуємо збалансованість вихідних і вхідних фінансових потоків (табл. 2.8).

Таблиця 2.8. – Аналізування узгодженості (збалансованості) вхідних і вихідних фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

Показники	тис. грн.					Абсолютне відхилення (+/-)				Відносне відхилення, %			
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Вхідний фінансовий потік (п. 1.1+ п. 1.2)	2329607	2782614	4652373	4348464	4273736	453007	1869759	-303909	-74728	19,45	67,19	-6,53	-1,72
1.1) від операційної діяльності (п. 1.1.1+ п. 1.1.2)	2237714	2782001	4579910	4347345	4209579	544287	1797909	-232565	-137766	24,32	64,63	-5,08	-3,17
1.1.1) від реалізації продукції	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	441290	1950043	-617216	161815	20,60	75,48	-13,61	4,13
1.1.2) від іншої операційної діяльності	95651	198648	46514	431165	131584	102997	-152134	384651	-299581	107,68	-76,58	826,96	-69,48
1.2) від фінансової та інвестиційної діяльності (п. 1.2.1+ п. 1.2.2)	91893	613	72463	1119	64157	-91280	71850	-71344	63038	-99,33	11721	-98,46	5633,42
1.2.1) інші фінансові доходи	5595	613	22	752	8198	-4982	-591	730	7446	-89,04	-96,41	3318,18	990,16
1.2.2) інші доходи	86298	0	72441	367	55959	-86298	72441	-72074	55592	-100,00	-	-99,49	15147,68
2. Вихідний фінансовий потік (п. 2.1 + п. 2.2)	2295186	2491599	4152620	3785276	3690973	196413	1661021	-367344	-94303	8,56	66,66	-8,85	-2,49
2.1) від операційної діяльності (п. 2.1.1+ п. 2.1.2 + п. 2.1.3 +п. 2.1.4)	2250974	2263259	4018649	3494959	3529256	12285	1755390	-523690	34297	0,55	77,56	-13,03	0,98
2.1.1) від виробництва і реалізації продукції	1765043	1863905	3547697	2908120	2877964	98862	1683792	-639577	-30156	5,60	90,34	-18,03	-1,04
2.1.2) на покриття адміністративних витрат	173827	140115	169244	217721	343771	-33712	29129	48477	126050	-19,39	20,79	28,64	57,90
2.1.3) на покриття витрат на збут	208344	196845	200302	191542	224711	-11499	3457	-8760	33169	-5,52	1,76	-4,37	17,32
2.1.4) на покриття інших операційних витрат	103760	62394	101406	177576	82810	-41366	39012	76170	-94766	-39,87	62,53	75,11	-53,37
2.2) від фінансової і інвестиційної діяльності (п. 2.2.1+ п. 2.2.2)	29084	161829	19623	163658	28039	132745	-142206	144035	-135619	456,42	-87,87	734,01	-82,87
2.2.1) фінансові витрати	29084	25939	19098	24498	18475	-3145	-6841	5400	-6023	-10,81	-26,37	28,28	-24,59
2.2.2) інші витрати	0	135890	525	139160	9564	135890	-135365	138635	-129596	-	-99,61	26406	-93,13
2.3) зі сплати податку на прибуток	15128	66511	114348	126659	133678	51383	47837	12311	7019	339,65	71,92	10,77	5,54
3. Валовий фінансовий потік (п. 1+ п. 2)	4624793	5274213	8804993	8133740	7964709	649420	3530780	-671253	-169031	14,04	66,94	-7,62	-2,08
4. Достатність (+) / недостатність (-) вхідного фінансового потоку від реалізації продукції щодо вихідного фінансового потоку, спричиненого виробництвом і реалізацією продукції (п.1.1.1-п.2.1.1)	377020	719448	985699	1008060	1200031	342428	266251	22361	191971	90,82	37,01	2,27	19,04
5. Достатність (+) / недостатність (-) вхідного фінансового потоку від операційної діяльності підприємства щодо вихідного фінансового потоку від операційної діяльності (п. 1.1-п.2.1)	-13260	518742	561261	852386	680323	532002	42519	291125	-172063	-4012	8,20	51,87	-20,19
6. Достатність (+) / недостатність (-) вхідного фінансового потоку щодо вихідного фінансового потоку до оподаткування (п.1-п.2.1-п.2.2)	49549	357526	614101	689847	716441	307977	256575	75746	26594	621,56	71,76	12,33	3,86
7. Чистий фінансовий потік логістичної системи підприємства (п.1-п.2)	34421	291015	499753	563188	582763	256594	208738	63435	19575	745,46	71,73	12,69	3,48

Динаміку вихідних і вхідних фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках відображає рисунок 2.8.

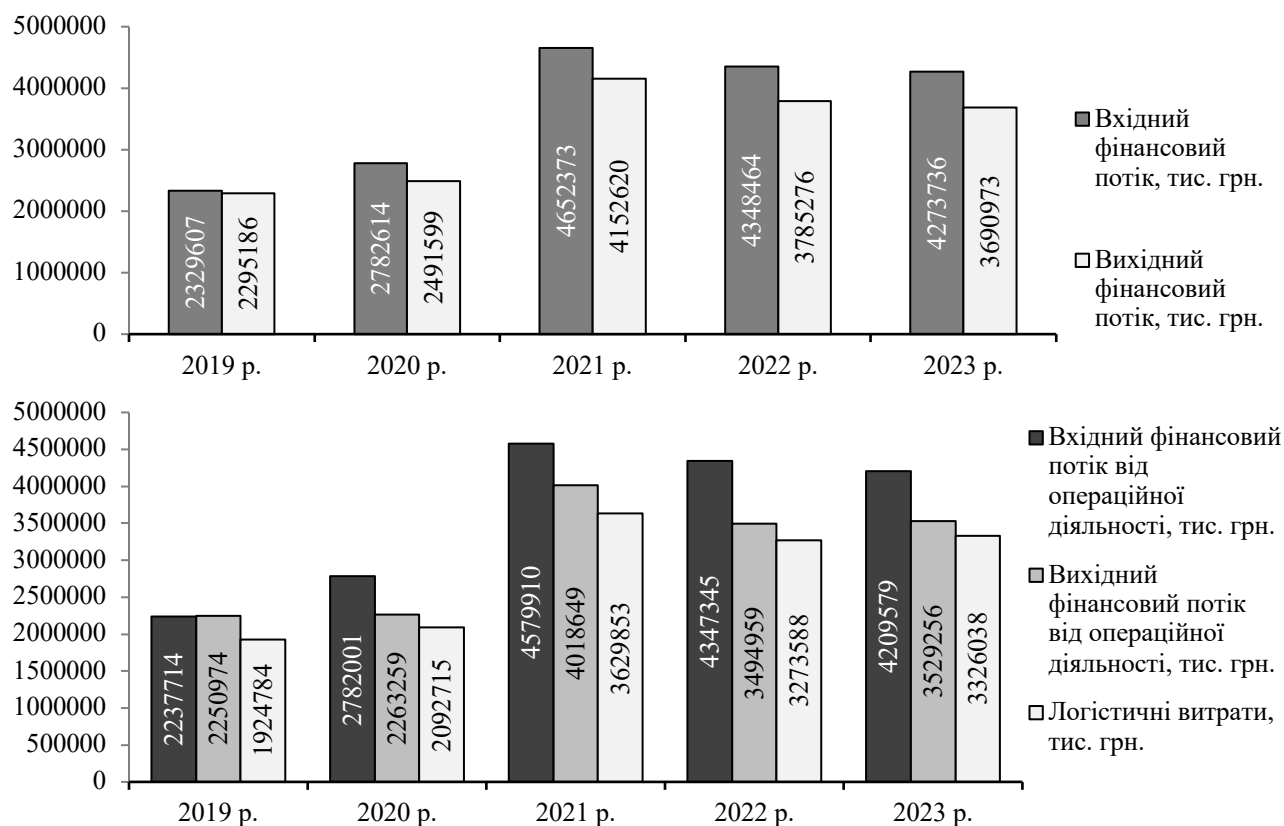

Рисунок 2.8. Порівняльна динаміка фінансових потоків СП ТОВ «Модерн-Експо»

У 2019–2023 роках відслідковувався щорічний ріст вихідних фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо», при одночасному зменшенні вхідних фінансових потоків на 6,53% у 2022 році та на 1,72% у 2023 році.

Загалом, що позитивно, вхідні фінансові потоки СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках цілком покривали, тобто перевищували вихідні фінансові потоки. Отож, спостерігалась достатність вхідного фінансового потоку логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» у формі чистого доходу від реалізації продукції порівняно з вихідним фінансовим потоком на виробництво і реалізацію продукції. У 2019 році спостерігалась недостатність вхідного

фінансового потоку від операційної діяльності підприємства для покриття вихідного фінансового потоку від такої діяльності. Проте, у 2020–2023 роках, позитивно, що вхідний фінансовий потік від операційної діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо» покривав і перевищував вихідний фінансовий потік від такої діяльності, тобто був достатнім.

Чистий фінансовий потік СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках був у формі прибутку та становив відповідно 34421, 291015, 499753, 563188 і 582763 тис. грн. Валовий фінансовий потік логістичної системи до 2021 року включно динамічно зростав, але у 2022 і 2023 роках – зменшувався.

Частка логістичних витрат СП ТОВ «Модерн-Експо» у вихідному фінансовому потоці від операційної діяльності становила в аналізованому періоді орієнтовано 95% (табл. 2.9).

Логістичні витрати СП ТОВ «Модерн-Експо» на 1 грн реалізованої продукції у 2019 році становили 0,90 грн, у 2020 році – 0,81 грн, у 2021 році – 0,80 грн, у 2022 році – 0,84 грн, а 2023 році – 0,82 грн. Прослідковуємо обернену динаміку показника віддача логістичних витрат СП ТОВ «Модерн-Експо», що у 2019–2023 роках становив відповідно 1,11 грн/грн, 1,23 грн/грн, 1,25 грн/грн, 1,20 грн/грн, 1,23 грн/грн.

Як показують результати аналізу, логістичні витрати СП ТОВ «Модерн-Експо» у собівартості реалізованої продукції становили найбільшу частку, а саме – 88,01–96,89% сукупних логістичних витрат. До того ж суттєвою була частка логістичних витрат у адміністративних (50,08–55,84%) й інших операційних витратах (73,22–85,88%) (табл. 2.10).

Отже, логістична система СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках досягла значно більше позитивних моментів в управлінні фінансовими потоками, ніж негативних. І можемо об'єктивно стверджувати про достатньо результативне та ефективне функціонування СП ТОВ «Модерн-Експо» і, зокрема, ефективне управління його фінансовими потоками, які продукуються і генеруються його логістичною системою.

Таблиця 2.9. – Аналізування логістичних витрат СП ТОВ «Модерн-Експо»
у загальних витратах

Показники	Роки					Темпи росту, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Логістичні витрати, тис. грн.	1924784	2092715	3629853	3273588	3326038	8,72	73,45	-9,81	1,60
2. Сума логістичних витрат у собівартості реалізованої продукції, тис. грн.	1553414	1777233	3266719	2817677	2838248	14,41	83,81	-13,75	0,73
3. % логістичних витрат у собівартості реалізованої продукції	88,01	95,35	92,08	96,89	98,62	7,34	-3,27	4,81	1,73
4. Сума логістичних витрат у адміністративних витратах, тис. грн.	87053	71305	85671	115240	191962	-18,09	20,15	34,51	66,58
5. % логістичних витрат у адміністративних витратах	50,08	50,89	50,62	52,93	55,84	0,81	-0,27	2,31	2,91
6. Витрати на збут, тис. грн.	208344	196845	200302	191542	224711	-5,52	1,76	-4,37	17,32
7. Сума логістичних витрат у інших операційних витратах, тис. грн.	75973	47332	77160	149128	71117	-37,70	63,02	93,27	-52,31
8. % логістичних витрат у інших операційних витратах	73,22	75,86	76,09	83,98	85,88	2,64	0,23	7,89	1,90
9. Частка логістичних витрат у вихідному фінансовому потоці від операційної діяльності, %	85,51	92,46	90,33	93,67	94,24	6,96	-2,14	3,34	0,58
10. Логістичні витрати на 1 грн чистого доходу від реалізації продукції, грн./грн.	0,90	0,81	0,80	0,84	0,82	-9,85	-1,16	4,40	-2,43
11. Віддача логістичних витрат, грн./грн.	1,11	1,23	1,25	1,20	1,23	10,92	1,17	-4,21	2,49

Таблиця 2.10. – Аналізування структури логістичних витрат
СП ТОВ «Модерн-Експо»

Показники	%					Зміна (+/-), %			
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Частка логістичних витрат, у собівартості реалізованої продукції у загальних логістичних витратах	80,71	84,92	90,00	86,07	85,33	4,22	5,07	-3,92	-0,74
2. Частка логістичних витрат у адміністративних витратах у загальних логістичних витратах	4,52	3,41	2,36	3,52	5,77	-1,12	-1,05	1,16	2,25
3. Частка логістичних витрат у витратах на збут у загальних логістичних витратах	10,82	9,41	5,52	5,85	6,76	-1,42	-3,89	0,33	0,90
4. Частка логістичних витрат у інших операційних витратах у загальних логістичних витратах	3,95	2,26	2,13	4,56	2,14	-1,69	-0,14	2,43	-2,42
Всього	100	100	100	100	100	0	0	0	0

Проте, наявність проблемних моментів, вимагає негайного їх усунення та визначає реальну потребу пошуку дієвих шляхом оптимізації різноманітних аспектів формування фінансових потоків логістичної системи досліджуваного підприємства та і підвищення їх оптимальності й результативності.

РОЗДІЛ 3

МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»

3.1. Механізм оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства: формування і реалізація

Процеси забезпечення оптимальності фінансових потоків й стан їх оптимальності не є стихійними явищами, а відповідно елементами й результатом формування і реалізації механізму оптимізації фінансових потоків. Вказане актуалізує доцільність розгляду питань формування і реалізації механізму оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства з урахуванням сучасних потреб і вимог часу, а також сьгоднішніх реалій виживання і держави, і національної економіки в умовах воєнної агресії росії проти України.

Оптимізація фінансових потоків в логістичній системі підприємства є складним і надважливим управлінським процесом, завданнями якого є:

- забезпечення логістичної системи підприємства фінансовими ресурсами у потрібних обсягах відповідно до термінів, «за наявними джерелами, а також з урахуванням критерію мінімізації витрат» [59, с. 141].
- координація, впорядкування і збалансування фінансових операцій, а також процесів формування і використання фінансових ресурсів;
- вибір найдоцільніших і найбільш ефективних альтернативних форм організації фінансових потоків відповідно до вихідних фінансових умов логістичної системи підприємства, специфіки й особливостей її операційної діяльності.

Механізм оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства розглядається як система управлінсько-оптимізаційного впливу, сформована з конкретних методів й інструментів, які впливають та визначають такі ключові

управлінські процеси щодо фінансових потоків як прогнозування, планування, формування, розподіл, облік, використання, аналізування, оцінка, моніторинг, контроль та регулювання тощо.

Такий механізм підпорядковується загальному механізму управління логістичною системою підприємства.

Ключовими аспектами механізму оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства, як і будь-якого механізму управління чи оптимізації, є [60, с. 162]:

- мета та цілі відповідного механізму;
- об'єкти механізму – об'єкти оптимізації, тобто фінансові потоки логістичної системи підприємства;
- завдання відповідного механізму;
- складові елементи відповідного механізму;
- інструментарій відповідного механізму (методи, інструменти, важелі);
- кількісно-якісні критерії оптимізації;
- принципи оптимізації.

Мета такого механізму – оптимізація фінансових потоків у логістичній системі підприємства, що в свою чергу полягає у найефективнішій та найраціональнішій організації руху фінансових потоків для паралельного циркулювання у потрібний час матеріальних, інформаційних, сервісних чи інших потоків.

Основними цілями механізму оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства є:

- раціоналізація джерел формування вхідних фінансових потоків;
- збалансування обсягів вхідних і вихідних фінансових потоків [59, с. 142];
- забезпечення фінансової стабільності функціонування логістичної системи підприємства;
- прискорення швидкості руху фінансових потоків;

- забезпечення впорядкованості й синхронності формування фінансових потоків у часі й узгодженості їх із іншими потоками [59, с. 142];
- зменшення різних видів витрат підприємства, зокрема трансакційних логістичних, матеріальних, транспортних, складських та інших [61, с. 222–223];
- скорочення потреби в позикових фінансових ресурсах;
- зростання чистого фінансового потоку підприємства [59, с. 142];
- прискорення і оптимізація логістичного та фінансового циклів;
- нарощення віддачі фінансових потоків;
- забезпечення динамічності й гнучкості управління фінансовими потоками задля їх адаптація до мінливих умов зовнішнього середовища;
- нарощення фінансової спроможності логістичної системи підприємства тощо.

Систему завдань механізму оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства формують наступні:

- вдосконалення роботи функціональних підрозділів логістичної системи підприємства [25];
- своєчасне забезпечення операційної діяльності логістичної системи достатніми фінансовими ресурсами з оптимальних джерел;
- забезпечення збалансованості та підвищення інтенсивності руху фінансових потоків [25];
- координація руху фінансових потоків;
- оптимізація усіх параметрів фінансових потоків й, передусім їх кількісного складу [25];
- нарощення власних фінансових ресурсів і, зокрема власного оборотного капіталу, та скорочення потреби в позиковому капіталі [25];
- нарощення і прискорення оборотності вхідних фінансових потоків;
- застосування ефективних систем менеджменту і ризик-менеджменту;
- забезпечення перевищення темпів росту вхідних фінансових потоків над темпами росту вихідних фінансових потоків;

– максимізація фінансово-економічних результатів бізнес-процесів та підвищення ефективності й економічності функціонування логістичної системи підприємства при мінімізації вихідних фінансових потоків [25].

Роль механізму оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства полягає у наступному:

1) врегулювання параметрів фінансових потоків, зокрема їх обсягів, швидкості, напрямів і траєкторії руху;

2) врегулювання інтенсивності процесів руху фінансових потоків.

Механізм оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства має чітку структуру та визначений елементних склад. При цьому, його варто розглядати на 2-ох рівнях [62, с. 177]:

рівень 1 – макрорівень – макромеханізм, що незалежний від підприємства та формується із:

– державного механізму регулювання підприємницької діяльності, що, через нормативно-правове забезпечення та державну систему інструментів й стимулів ведення та розвитку підприємництва, здійснює регулювання руху фінансових потоків логістичної системи підприємства. Також держава законодавчо встановлює можливі джерела залучення і способи формування вхідних фінансових потоків, задає напрями їх руху, визначає механізм розподілу фінансових ресурсів;

– ринкового механізму регулювання підприємницької діяльності, що, через сформовану систему економічних відносин купівлі-продажу товарів, регулює фінансові потоки логістичної системи підприємства, задає їх напрями, визначає обсяги та інтенсивність;

– *рівень 2 – мікрорівень – мікромеханізм*, що залежить від підприємства та представлений його внутрішнім механізмом оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства й представлений системою загальних умов підприємства щодо виникнення, руху й інших параметрів циркуляції фінансових потоків на рівні логістичної системи підприємства.

Механізм оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства на мікрорівні формується із таких елементів:

1) організаційно-економічного забезпечення відповідного механізму, що визначає вертикальні й горизонтальні організаційні взаємозв'язки в логістичній системі підприємства і тим самим забезпечує:

- організаційні аспекти оптимізації фінансових потоків, визначає її принципи й фактори впливу на базові параметри потоків;

- регулювання впорядкованого руху фінансових потоків із внутрішнім і зовнішнім середовищем логістичної системи підприємства;

2) інформаційного забезпечення відповідного механізму, що полягає в зборі, обробці, передачі, зберіганні й загалом управлінні інформацією щодо окремих параметрів фінансових потоків, забезпеченні своєчасних і достовірних інформаційних потоків щодо них. Інформаційне забезпечення слугує основою для розробки й виваженого прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо оптимізації й підвищення ефективності фінансових потоків логістичної системи підприємства, забезпечення її фінансової стійкості тощо;

3) системи методів, що охоплює:

- методи дії, взаємодії та впливу на фінансові потоки та їх параметри;

- методи управління фінансовими потоками та їх параметрами;

4) системи інструментів, що формується із:

- фінансово-економічних інструментів (прогнозування, планування, стратегія, політика, аналізування, оцінювання, облік, механізм формування собівартості, механізм ціноутворення, методи амортизації, кредитування, оподаткування, взаємозалік боргів, управління контрактами, страхування, самофінансування, бюджетування, інвестування, хеджерування, управління ризиками тощо);

- соціальних інструментів (корпоративні етика, політика і управління; система матеріальних і нематеріальних стимулів; менталітет власників, менеджерів, виробничого персоналу тощо);

– адміністративних інструментів (нормування, моніторинг, контроль, регламентування, стандартизація, розпорядження, інструктажі, тощо).

Зауважимо, що ефективна реалізація розглянутих вище методів й інструментів оптимізації, базується на врахуванні сукупності таких основних принципів:

- комплексності та системності застосування інструментів;
- безперервності дії обраних інструментів;
- альтернативності застосування інструментів;
- відповідності обраних інструментів стратегічним і тактичним цілям підприємства;
- гнучкості застосування обраних інструментів і їх коригування під умови бізнес-середовища;
- багатоваріантності застосування інструментів;
- ефективності застосування інструментів тощо.

Комплексність і одночасність застосування на практиці усіх методів і інструментів механізму оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства дасть змогу цілеспрямовано й коректно впливати на різноманітні параметри фінансових потоків, що у кінцевому підсумку дозволить підвищити фінансову спроможність логістичної системи підприємства, забезпечити її прибутковості, наростити віддачу вкладених фінансових ресурсів, нейтралізувати негативні фактори фінансового розвитку, мінімізувати негативний вплив логістичної системи на навколишнє середовище, покращити умови праці та відпочинку персоналу тощо [63].

При цьому сам механізм оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства повинен орієнтуватись на сукупність таких принципів [25; 64, с. 84; 65, с. 748]:

- 1) орієнтованість на досягнення загальних стратегічних цілей розвитку логістичної системи підприємства;
- 2) інтегрованість із загальними процесами оптимізації діяльності

логістичної системи підприємства;

3) варіативність підходів до розробки і рішень щодо оптимізації фінансових потоків логістичної системи підприємства;

4) своєчасність і достовірність інформаційних потоків щодо усіх аспектів і параметрів фінансових потоків, чи їх зміни;

5) гнучкість і адаптивність параметрів фінансових потоків логістичної системи підприємства як результат динамічності зовнішнього середовища;

6) узгодженість часу й швидкості руху фінансових потоків між контрагентами і між підсистемами логістичної системи;

7) оптимальність вибору суб'єктів фінансово-кредитної системи для реалізації фінансових операцій;

8) синергічність циркуляції і трансформації фінансових потоків разом із іншими супроводжуваними матеріальними, сервісними чи інформаційними потоками;

9) ефективність, раціональність, економічність усіх процесів формування і циркуляції фінансових потоків логістичної системи підприємства.

Ефективність механізму оптимізації фінансових потоків в логістичній системі підприємства визначається за відповідністю сукупності таких критеріїв:

– достатність чистого фінансового потоку логістичної системи підприємства;

– зменшення обсягів логістичних витрат на 1 грн отриманого чистого доходу;

– узгодженість вхідних і вихідних фінансових потоків логістичної системи підприємства у часі та просторі;

– оптимальність джерел формування фінансових ресурсів;

– оптимальність авансування фінансових ресурсів в різні складові елементи активів логістичної системи підприємства;

– підвищення ефективності формування, розподілу і використання фінансових ресурсів;

- підвищення ліквідності логістичної системи підприємства;
- належний рівень фінансової самостійності логістичної системи підприємства;
- мінімізація рівня фінансових ризиків;
- скорочення тривалості логістичного та фінансово-експлуатаційного циклів;
- ріст віддачі вхідних фінансових потоків логістичної системи підприємства;
- підвищення рентабельності логістичної системи підприємства;
- підвищення фінансової спроможності логістичної системи підприємства.

Ефективність механізму оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства також «залежить від ступеня інтеграції учасників логістичного ланцюга як внутрішніх, так і зовнішніх операцій» [61, с. 222–223].

В рамках даного підпункту, базуючись на отриманих у розділі 2 результатах раніше організованого аналізування фінансових потоків в логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо», на наш погляд, оптимально запропонувати систему зведених у таблиці 3.1 напрямів і інструментів з оптимізації досліджуваних потоків:

- нарощення вхідного фінансового потоку;
- розширення і диверсифікація джерел формування фінансових ресурсів;
- забезпечення своєчасності розрахунків;
- уповільнення оборотності вихідного фінансового потоку;
- скорочення логістичних витрат;
- нарощення величини чистого фінансового потоку тощо.

Зауважимо, що важливим завданням механізму оптимізації фінансових потоків у логістичній системі та кінцевим етапом самої їх оптимізації є забезпечення умов максимізації чистого фінансового потоку. Нарощення чистого фінансового потоку сприяє росту ринкової вартості бізнесу, підвищенню

темрів економічного розвитку логістичної системи підприємства, рівню її самофінансування і фінансової стійкості, тим самим знижуючи фінансову залежність від зовнішніх джерел фінансування [65, с. 749].

Таблиця 3.1. – Пропоновані напрями та інструменти оптимізації фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»

<i>Напрями оптимізації фінансових потоків</i>	<i>Інструменти оптимізації фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»</i>
1	2
1. Розширення і диверсифікація джерел формування фінансових ресурсів	1.1. Пошук стратегічних інвесторів, в тому числі іноземних, і залучення їх вільних фінансових ресурсів. 1.2. Продаж чи здача в оренду необоротних активів, які не використовуються у практичній діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо». 1.3. Продовження практики залучення довго- і короткострокових кредитів. 1.4. Продаж частини довгострокових фінансових вкладень. 1.5. Моніторинг вхідних фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». 1.6. Оптимальний вибір суб'єктів фінансово-кредитної системи задля реалізації фінансових операцій.
2. Скорочення логістичних витрат і тим самим зменшення обсягів вихідного фінансового потоку	2.1. Оптимізація величини постійних витрат логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». 2.2. Встановлення мінімально-оптимального рівня вихідного фінансового потоку, достатнього для функціонування і розвитку логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо». 2.3. Моніторинг логістичних витрат і сукупних витрат логістичної системи, а також контроль за їх складом і структурою. 2.4. Недопущення непродуктивних логістичних і загальних витрат, а також і втрат логістичної системи. 2.5. Недопущення й уникнення дубльованих дій і скорочення логістичного ланцюга. 2.6. Недопущення браку чи псування продукції СП ТОВ «Модерн-Експо». 2.7. Реалізація ефективної товарної політики й уникнення надлишку застарілих запасів товарів. 2.8. Передача в оренду об'єктів соціально-культурного призначення.
3. Уповільнення оборотності (швидкості руху) вихідного фінансового потоку	3.1. Переведення короткострокових кредитів у довгострокові, тобто їх реструктуризація і пролонгація. 3.2. Збільшення для СП ТОВ «Модерн-Експо» термінів одержання товарних кредитів за погодженням із постачальниками. 3.3. Придбання довгострокових активів за умовами договору лізингу. 3.4. Уповільнення інкасації власних платіжних документів.

Продовження таблиці 3.1

1	2
4. Нарощення вхідного фінансового потоку	<p>4.1. Прискорення оборотності (швидкості руху) вхідних фінансових потоків.</p> <p>4.2. Розробка і реалізація системи цінових знижок для нарощення обсягів реалізації продукції СП ТОВ «Модерн-Експо» за готівку й проведення оплати авансом.</p> <p>4.3. Встановлення й дотримання оптимальних термінів надання товарного кредиту для покупців.</p> <p>4.4. Чітка синхронізація вхідних і вихідних фінансових потоків за часом.</p> <p>4.5. Організації і активізація попиту-орієнтованих дій.</p> <p>4.6. Застосування ефективних систем менеджменту і ризик-менеджменту.</p>
5. Нарощення величини чистого фінансового потоку	<p>5.1. Систематичний моніторинг і скорочення обсягів загальних і логістичних витрат підприємства СП ТОВ «Модерн-Експо».</p> <p>5.2. Застосування прискорених методів амортизації.</p> <p>5.3. Безупинний контроль за рухом фінансових потоків в логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо».</p> <p>5.4. Реалізація ефективної податкової політики.</p> <p>5.5. Уникнення діяльності і логістичних операцій, що не створюють економічний ефект.</p> <p>5.6. Продаж об'єктів основних засобів і запасів, що не використовуються.</p>
6. Забезпечення своєчасності розрахунків	<p>6.1. Складання регламенту фінансових потоків та його моніторинг.</p> <p>6.2. Складання платіжного календаря і його моніторинг.</p> <p>6.3. Встановлення пріоритетності фінансових потоків згідно до часу їх руху.</p> <p>6.4. Налагодження тісної взаємодії з постачальниками і покупцями СП ТОВ «Модерн-Експо».</p> <p>6.5. Автоматизація фінансового управління і обліку фінансових потоків СП ТОВ «Модерн-Експо».</p> <p>6.6. Оптимізація дебіторської заборгованості.</p> <p>6.7. Формування і реалізація системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості.</p> <p>6.8. Прискорення інкасації простроченої дебіторської заборгованості.</p> <p>6.9. Застосування різноманітних форм рефінансування (факторинг, облік векселів, форфейтинг) для прискорення трансформації дебіторської заборгованості у грошові кошти.</p> <p>6.10. Ведення активної претензійної роботи щодо забезпечення повного й вчасного погашення дебіторської заборгованості, а також стягнення штрафних санкцій.</p>

Отже, логістична система підприємства спроможна досягнути максимальних фінансово-економічних результатів виключно базуючись на

розробці й реалізації механізму оптимізації її фінансових потоків.

3.2. Економіко-математичне обґрунтування Проєкту оптимізації дебіторської заборгованості СП ТОВ «Модерн-Експо»

Розробляючи и обґрунтовуючи конкретні рішення щодо оптимізації фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо», запропонуємо Проєкт оптимізації дебіторської заборгованості підприємства.

У 2019–2023 роках, як бачимо із таблиці 3.2, у логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо» спостерігались значні суми дебіторської заборгованості.

Обсяги дебіторської заборгованості за продукцію СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2020 році підвищились на 42,81%, у 2020 році – ще підвищились на 45,44%, а у 2022 році – ще на 10,26%. Таким чином ефективність роботи СП ТОВ «Модерн-Експо» за напрямом стягнення дебіторської заборгованості з покупців до 2022 року включно знижувалась. Проте у 2023 році обсяги дебіторської заборгованості за продукцію зменшились на 14,33%.

У 2019 році частка дебіторської заборгованості за продукцію СП ТОВ «Модерн-Експо» становила 29,73% загальних активів підприємства, у 2020 році – підвищилась до 37,21%, у 2021 році – ще підвищилась до 40,37%, а у 2022 і 2023 роках – зменшилась відповідно до 38,02% і 30,35%. Інша поточна дебіторська заборгованість СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках становила 0,21–1,73% усіх активів.

Зауважимо, що значні обсяги дебіторської заборгованості за продукцію і іншої поточної дебіторської заборгованості означають СП ТОВ «Модерн-Експо» наявність сукупності загроз, що пов'язані з платоспроможністю його контрагентів, своєчасністю розрахунків, а також із вилученням значних сум фінансових ресурсів із господарського обороту.

Таблиця 3.2. – Аналізування дебіторської заборгованості
логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»

Елементи дебіторської заборгованості	Тис. грн.					Питома вага у активах, %					Темпи приросту, %			
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
Дебіторська заборгованість за продукцію	654740	935002	1359825	1499362	1284534	29,73	37,21	40,37	38,02	30,35	42,81	45,44	10,26	-14,33
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	13879	18636	43282	19583	7041	0,63	0,74	1,28	0,50	0,17	34,27	132,25	-54,75	-64,05
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	16490	17425	53915	45002	38680	0,75	0,69	1,60	1,14	0,91	5,67	209,41	-16,53	-14,05
Інша поточна дебіторська заборгованість	38204	28236	7039	11775	36794	1,73	1,12	0,21	0,30	0,87	-26,09	-75,07	67,28	212,48
Всього	723313	999299	1464061	1575722	1367049	32,84	39,77	43,46	39,96	32,30	38,16	46,51	7,63	-13,24

Проведене у розділі 2 аналізування дозволяє узагальнити й встановити такі наявні на сьогодні недоліки в логістичній системі на СП ТОВ «Модерн-Експо» щодо управління дебіторською заборгованістю:

- недостатність уваги питанням аналізування й скорочення дебіторської заборгованості, прискорення її оборотності та мінімізації витрат на її формування;
- відсутність організації попереднього аналізу фінансового стану й, зокрема, платоспроможності клієнтів-дебіторів;
- відсутність відповідальних і відповідальності за рішення щодо формування дебіторської заборгованості.

Так, пропонуємо в рамках Проекту з метою оптимізації дебіторської заборгованості логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» систематично й комплексно проводити такі заходи:

- 1) збирати й аналізувати інформацію щодо фінансово-економічного стану дебіторів;
- 2) розробляти календар й чітко визначити терміни погашення зобов'язань для дебіторів;
- 3) організовувати попереднє аналізування надійності й платоспроможності нових клієнтів;
- 4) здійснювати облік, аналізування, моніторинг і контроль фактичної дебіторської заборгованості;
- 5) проводити інвентаризацію і інкасацію дебіторської заборгованості;
- 6) встановлювати ліміти дебіторської заборгованості у розрізі кожного з дебіторів;
- 7) обумовлювати чіткі терміни і умови надання кредиту за кожним із дебіторів;
- 8) встановити й прописувати в договорах санкції у разі порушення чи недотримання його умов і, зокрема щодо несвоєчасних розрахунків тощо;
- 9) розробити і застосовувати на практиці гнучку систему розрахункових

знижок клієнтам за вчасність оплати за продукцію;

10) обумовлювати із дебітором заставу на випадок виникнення проблем із погашенням дебіторської заборгованості;

11) звертатись за необхідності до правоохоронних органів і організувати досудові перевірки дебітора;

12) розробити й застосовувати задля мінімізації дебіторської заборгованості дієву систему стягнення боргів, яка б передбачала:

- особисті візити уповноваженої особи СП ТОВ «Модерн-Експо»;
- комунікацію із дебіторами по телефону, чи поштою;
- розробка і застосування системи штрафних санкцій за несвоєчасні розрахунки;
- поширення інформації щодо у ЗМІ та через суміжних контрагентів щодо фінансових зобов'язань боржника;
- продаж рахунків дебіторів факторинговій компанії;
- звернення до відповідних установ, що спеціалізуються на стягненні боргів тощо.

Також у рамках Проекту, вважаємо, задля підвищення швидкості руху дебіторської заборгованості, доцільним буде введення у штат працівників СП ТОВ «Модерн-Експо» додатково штатної одиниці – спеціаліст із управління дебіторською заборгованістю. Щодо підпорядкованості і місця такого спеціаліста в організаційній структурі управління СП ТОВ «Модерн-Експо», то він безпосередньо буде підпорядковуватись начальнику фінансово-економічного департаменту.

До переліку основних функціональних обов'язків спеціаліста із управління дебіторською заборгованістю, на нашу думку, варто віднести:

- розробку стратегічних перспектив щодо нарощення вхідних фінансових потоків;
- моніторинг і контроль руху фінансових ресурсів СП ТОВ «Модерн-Експо»;

- розробку політики оптимізації дебіторської заборгованості та механізму її безпосередньої реалізації;
- аналізування й оцінювання платоспроможності та ділової репутації потенційних покупців;
- визначення самих раціональних схем розрахунків покупців за продукцію підприємства;
- моніторинг дотримання контрагентами і, передусім покупцями, принципів кредитної політики;
- аналізування поточної дебіторської заборгованості;
- координування співпраці з дебіторами та моніторинг їх фінансової спроможності;
- розробку й контроль за дотриманням процедур інкасації дебіторської заборгованості;
- моніторинг і контроль за дотриманням платіжних угод і встановлених планових термінів погашення дебіторської заборгованості;
- скорочення термінів інкасації дебіторської заборгованості;
- ведення обліку дебіторської заборгованості з особливим акцентом на проблемній дебіторській заборгованості;
- розробку схем розрахунків і календаря з погашення проблемної дебіторської заборгованості;
- використання системи дієвих інструментів повернення боргу;
- імплементація факторингу, векселів, взаємозаліків тощо;
- організація реструктуризації дебіторської заборгованості;
- ведення претензійної роботи;
- розробку системи штрафних санкцій за протерміновану дебіторську заборгованість тощо.

Щодо ефективності роботи спеціаліста із управління дебіторською заборгованістю, то, вважаємо, її можна визначати за системою таких критеріїв:

- 1) приріст вхідних фінансових потоків;

- 2) зменшенням сум дебіторської заборгованості;
- 3) своєчасність погашення дебіторами заборгованості;
- 4) пришвидшення оборотності дебіторської заборгованості.

Варто зауважити, що ефективність і результативність роботи такого спеціаліста із управління дебіторською заборгованістю залежать від отримання ним повного доступу до аналітичної облікової інформації й своєчасної її обробки.

Найм у штат СП ТОВ «Модерн-Експо» спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю передбачатиме додаткові витрати, серед яких (табл. 3.3):

- 1) інвестиції на створення й облаштування робочого місця спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю – 200,0 тис. грн, в тому числі:
 - 115 тис. грн – на купівлю оргтехніки (комп'ютера та принтера);
 - 85 тис. грн – на купівлю меблів;
- 2) витрати на оплату праці спеціаліста – 45 тис. грн / місяць (540 тис. грн / рік).

Таблиця 3.3. – Додаткові витрати СП ТОВ «Модерн-Експо» у зв'язку з наймом спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю і облаштуванням його робочого місця

Показники	За місяць, тис. грн.	За рік, тис. грн.
<i>1. Інвестиції:</i>		
1.1. Купівля комп'ютера + принтера	–	115
1.2. Купівля меблів	–	85
Всього інвестицій	–	200
<i>2. Поточна діяльність:</i>		
2.1. Амортизація (20%)	3,33	40
2.2. Заробітна плата	45	540
<i>3. Всього витрат</i>		740

Передбачається за Проектом, що сумарні витрати СП ТОВ «Модерн-Експо» у перший рік його реалізації складуть 740 тис. грн, а в наступні роки – 540 тис. грн.

Розрахунки ефективності для СП ТОВ «Модерн-Експо» найму спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю СП ТОВ «Модерн-Експо», за різних альтернативних сценаріїв його результативності проведено у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4. – Розрахунки ефективності найму спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю СП ТОВ «Модерн-Експо»

Показники ефективності проєктного рішення	Розрахунки за можливими варіантами скорочення дебіторської заборгованості за продукцію згідно різних сценаріїв ефективності роботи фахівця з управління дебіторською заборгованістю, %						
	1	2	3	5	10	15	20
1. Нарощення (приріст) фінансових ресурсів за умов скорочення дебіторської заборгованості за продукцію на певний %, тис. грн.	12845	25691	38536	64227	128453	192680	256907
2. Ставка дисконту, %	25						
3. Теперішня вартість (дисконтована сума) приросту фінансових ресурсів за умов скорочення дебіторської заборгованості на певний %, тис. грн.	10276	20553	30829	51381	102763	154144	205525
4. Інвестиції, тис. грн.	1-й рік: 200,0 тис. грн						
5. Щорічні супутні витрати, тис. грн.	1–5 роки: 540 тис. грн						
6. Чистий приведений дохід, тис. грн.	9736	20013	30289	50841	102223	153604	204985
7. Індекс доходності проєкту	13,89	27,77	41,66	69,43	138,87	208,30	277,74
8. Термін окупності проєкту, років	0,07	0,04	0,02	0,014	0,007	0,005	0,004

Як підтверджують багатоваріантні розрахунки, навіть, у випадку зменшення величини дебіторської заборгованості СП ТОВ «Модерн-Експо» лише на 1%, найм спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю буде виправданим управлінським рішенням і реально дієвим інструментом оптимізації дебіторської заборгованості і загалом оптимізації фінансових потоків товариства. Так, спостерігаємо, що зменшення величини дебіторської заборгованості СП ТОВ «Модерн-Експо» на 1% спричинить нарощення його фінансових

ресурсів на суму 12845 тис. грн. При цьому розрахунки також демонструють, що рішення щодо найму спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю і відповідно похідне рішення щодо вкладання інвестицій облаштування робочого місця такого спеціаліста, навіть, за умов зменшення дебіторської заборгованості на 1%, характеризуються високим рівнем окупності інвестиції і, зокрема за таких умов інвестиції окупляться за 0,07 року (0,84 місяця).

Цілком обґрунтовано, що реалізація Проєкту, одночасно з ключовою метою – оптимізації дебіторської заборгованості, дозволить досягнути таких позитивних ефектів для логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо»:

- підвищення ефективності й оптимальності використання активів загалом;
- підвищення результативності процесів моніторингу й контролю за фінансовими надходженнями і фінансовими витратами, а також рухом фінансових потоків;
- мінімізацію або і цілковите уникнення втрат логістичної системи через інфляційне знецінення певних сум дебіторської заборгованості;
- мінімізацію ймовірності протермінування дебіторської заборгованості чи виникнення безнадійних боргів;
- мінімізацію фінансових ризиків через збитки від списання безнадійної дебіторської заборгованості;
- зростання фінансової спроможності та інноваційно-інвестиційних можливостей логістичної системи тощо.

Отже, запропоновані вище проєктні заходи є актуальними, обґрунтованими та доводять реальні можливості зменшення обсягів дебіторської заборгованості, прискорення їх оборотності і тим самим нарощення вхідних фінансових потоків СП ТОВ «Модерн-Експо».

ВИСНОВКИ

У роботі системно досліджено й усебічно обґрунтовано сутність фінансових потоків в логістичній системі підприємства, а також розроблено й запропоновано прикладні засади їх оптимізації. Згідно отриманих результатів проведеної роботи, можна сформулювати наступні висновки:

1. У теоретичній частині роботи обґрунтовано зміст, специфічні характеристики і значення фінансових потоків логістичної системи підприємства, досліджено їх параметри, функції та різновиди, а також висвітлено методичні аспекти аналізування таких потоків.

На основі розгляду сучасної спеціалізованої літератури, встановлено наявність безлічі трактувань фінансових потоків у логістиці, що концептуально можна згрупувати і виокремити з них 5-ть підходів, відповідно до яких фінансові потоки розглядаються ученими як: 1) рух фінансових ресурсів; 2) сукупність фінансових ресурсів; 3) рух фінансових засобів; 4) рух грошових коштів; 5) грошові оборотні активи.

Узагальнюючи трактування науковців, запропоновано широке означення фінансових потоків у логістичній системі підприємства як руху фінансових ресурсів, що згенеровані й акумульовані такою логістичною системою сукупно за усіма її логістичними напрямками діяльності, щоб забезпечувати належний рух матеріальних, інформаційних, сервісних чи інших потоків. У роботі розглянуто основні елементи фінансового потоку логістичної системи підприємства.

2. У роботі досліджено та визначено специфічні характеристики, тобто параметри фінансового потоку логістичної системи підприємства, що згруповані на кількісні (обсяг, вартість, тривалість, ліквідність, віддача фінансового потоку) та якісні (цільова спрямованість, форма, напрям руху, циклічність, забезпеченість, траєкторія фінансового потоку).

З'ясовано, що фінансові потоки безупинно циркулюють в межах чи поза межами логістичної системи підприємства та при цьому трансформуються

змінюючи свою натуральну форму: гроші → товар → гроші».

Визначено специфічні функції фінансових потоків у логістичній системі підприємства, а саме – забезпечувальну, облікову, координаційну, контрольну, відтворювальну.

Розглянуто класифікацію фінансових потоків у логістичній системі підприємства за ключовими класифікаційними ознаками: згідно місця циркуляції, залежно від сфери обслуговування, згідно джерел формування, залежно від сфери обслуговування, згідно рівня достатності, залежно від ієрархічних рівнів руху, залежно від обчислення його обсягів, згідно до форми розрахунків.

3. Досліджено методичне підґрунтя аналізування фінансових потоків логістичної системи підприємства, зокрема визначено концептуальні засади такого аналізу та його алгоритм.

4. В аналітичній частині роботи здійснено аналізування фінансових потоків у логістичній системі СП ТОВ «Модерн-Експо» - сучасного та потужного виробника новітньої і високоякісної продукції для торгівельних суб'єктів господарювання. Аналіз основних показників діяльності СП ТОВ «Модерн-Експо» показав доволі стабільну, прибуткову й рентабельну його діяльність, навіть, в сьгоднішніх складних умовах війни росії проти України.

5. відповідно до отриманих результатів аналізу фінансових ресурсів СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 рр. спостерігається: задовільний майновий стан підприємства; рівень фінансової стійкості підприємства від середнього до високого; належний рівень ліквідності підприємства; зниження ділової активності підприємства у 2022 і 2023 роках у порівнянні із 2019–2021 роками; рентабельність підприємства.

6. У роботі на підставі аналізу виявлено нестабільну динаміку та, зокрема, сповільнення оборотності запасів СП ТОВ «Модерн-Експо» і підвищення тривалості логістичного циклу.

Проведений ABC-аналіз постачальників СП ТОВ «Модерн-Експо» виявив

групу «А» постачальників, серед яких: 1) ТОВ «Неском»; 2) ТОВ «КІЗОВ УКРАЇНА»; 3) ДП «МЕССЕР УКРАЇНА»; 4) U. S. Steel Kosice; 5) «KEYPRINT SECURITY» LTD; 6) ТОВ «Циклоп Тех»; 7) ПП «Транс-Експрес»; 8) ТОВ «Волинь-Транс».

7. Аналіз оптимальності фінансових потоків СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках показав перевищення вхідних фінансових потоків над вихідними фінансовими потоками, тобто їх достатність. Загалом аналізування показало, що у логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» було більше позитивних зрушень в управлінні фінансовими потоками, аніж негативних.

8. У проєктній частині обґрунтовано особливості формування і реалізації механізму оптимізації фінансових потоків у логістичній системі підприємства. Зокрема, обґрунтовано цілі, завдання, призначення, методи, інструменти, принципи відповідного механізму. Визначено критерії ефективності досліджуваного механізму.

9. У роботі запропоновано систему напрямів та інструментів оптимізації фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо».

10. Задля оптимізації фінансових потоків логістичної системи СП ТОВ «Модерн-Експо» запропоновано Проєкт оптимізації дебіторської заборгованості підприємства та здійснено його економіко-математичне обґрунтування. У рамках Проєкту, запропоновано введення у штат працівників додаткової штатної одиниці, а саме – спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю.

Розрахунки демонструють, що навіть, досягаючи зменшення дебіторської заборгованості лише на 1%, найм спеціаліста з управління дебіторською заборгованістю для СП ТОВ «Модерн-Експо» буде виправданим і ефективним управлінським рішенням, що дозволить пришвидшити оборотність дебіторської заборгованості й скоротити її обсяги, а тому й загалом сприятиме оптимізації фінансових потоків товариства.

Отже, імплементація пропонованого Проєкту для СП ТОВ «Модерн-Експо» є доцільним оптимізаційним рішенням.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Молодик М.Б., Яновська В.П. Управління фінансовими потоками в логістичних системах в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2024. №62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3911/3834> (дата звернення: 10.10.2024).
2. Безугла Л.С., Юрченко Н.І., Ільченко Т.В., Пальчик І.М., Воловик Д.В. Логістика: навч. посібник. Дніпро: Пороги, 2021. 252 с. URL: https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/4959/1/НП_Логістика.pdf (дата звернення: 10.10.2024).
3. Камінська І.М., Шклярчук І.В. Систематизація наукових поглядів та обґрунтування сутності категорії «логістична система підприємства». *Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання*. 2024. №8. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4490/4525> (дата звернення: 10.10.2024).
4. Марченко В.М., Шутюк В.В. Логістика: підручник. 2–ге вид., доповн. Київ: НУХТ, 2022. 334 с.
5. Цимбалістова О.А., Харченко М.В., Черніхова О.С. Удосконалення функціонування логістичних підприємств з урахуванням дії військового стану в Україні. *Академічні візії*. 2022. Випуск 14. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/78e4cd96-b14a-4952-9c64-bd05463b8151/content> (дата звернення: 10.10.2024).
6. Григоров О.В., Аніщенко Г.О., Стрижак В.В. та ін. Техніка матеріальних потоків логістичних систем: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 496 с.
7. Бондаренко О.С. Розвиток фінансів підприємств в умовах логістизації економіки: дис. ... доктор. екон. наук: 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит; Київський національний торговельно-економічний університет. Київ, 2017. URL: <https://www.knteu.kiev.ua/file/Mg==/15e6f75f1162476db3c844d55091d6e8.pdf>

(дата звернення: 10.10.2024).

8. Азаренкова Г.М. Фінансові ресурси та фінансові потоки (теоретичний аналіз): монографія. Харків: ПП Яковлева, 2003. 103 с.

9. Фролова Л.В. Логістичне управління підприємством; теоретико-методологічні аспекти: монографія. Донецьк: ДонДУЕТ ім. Туган–Барановського, 2004. 162 с.

10. Тридід О.М., Азаренкова Г.М., Мішина С.В., Борисенко І.І. Логістика: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 566 с.

11. Мороз Л.І. Модельовання матеріально-фінансових потоків внутрішньовиробничих логістичних систем з регенерацією. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»: «Проблеми економіки та управління»*. Львів: НУ ЛП. 2009. №640. С. 355–361.

12. Кравцова А.М. Фінансові ресурси підприємств: механізм формування та використання: монографія. Вінниця: Балюк І.Б., 2010. 220 с.

13. Яблоков І.В. Фінансові потоки в транспортній логістиці. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald_en/content/download/archive/2011/v2/NV-2011-V2_50.pdf (дата звернення: 10.10.2024).

14. Голофаєва І.П. Фінансові потоки в логістичній діяльності підприємства. *БізнесІнформ*. 2013. № 8. С. 248–252. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_8_43 (дата звернення: 10.10.2024).

15. Біліченко В.В., Буренніков Ю.Ю., Романюк С.О. Основи логістики: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 129 с.

16. Поплавський А.В., Хохлюк О.Ю., Горобець С.С. Логістика: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2017. 100 с.

17. Волинчук Ю.В., Іщук В.І. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками підприємств. *Економічні науки: зб. наук. пр.* Вип. 8 (29). Ч. 2. 2011. С. 155–165.

18. Докієнко Л.М. Фінансові потоки в логістичній діяльності підприємства. *Економічний вісник НГУ*. 2012. №3. С. 121–126. URL:

http://ev.nmu.org.ua/docs/2012/3/EV20123_121-126.pdf (дата звернення: 10.10.2024).

19. Ключовак О.В. Сутність фінансових потоків підприємства в аспекті логістики. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Випуск 2 (112). С. 113–118. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20152\(112\)/sep20152\(112\)_113_KlyuvakOV.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20152(112)/sep20152(112)_113_KlyuvakOV.pdf) (дата звернення: 10.10.2024).

20. Костюк Г.В., Гурич Ю.А., Вейнберегер В.В. Концептуальні основи формування логістичної системи підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. №12. URL: <HTTP://WWW.ECONOMY.NAYKA.COM.UA/?OP=1&Z=5318> (дата звернення: 10.10.2024).

21. Біловодська О.А. Логістика: теорія та практика: навч. посібник. Київ: Центр початкової літератури, 2019. 356 с.

22. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2020. 392 с.

23. Михаліцька Н.Я., Верескля М.Р. Логістичний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 440 с.

24. Алькема В.Г., Кириченко О.С., Філатов С.А. Логістичний консалтинг: Навчальний посібник. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2020. 344 с.

25. Пасінович І.І., Сич О.А. Сучасні підходи до управління фінансовими потоками суб'єктів господарювання. *Ефективна економіка*. 2020. №8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2020/56.pdf (дата звернення: 10.10.2024).

26. Лихолат С.М., Нев'ядомський Р.І. Теоретичні аспекти управління логістичною діяльністю підприємства. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2022. Випуск 35. С. 4-9.

27. Єрмошкіна О.В. Управління фінансовими потоками промислових підприємств: теорія, практика, перспективи: монографія. Донецьк: Національний гірничий університет, 2009. 479 с.
28. Косарев О.Й., Позняк О.В. Фінансові потоки в логістичних системах: навч. посібник. Київ: НАУ-друк, 2010. 246 с.
29. Макаренко Н.О., Лищенко М.О. Логістика. Теоретичні основи: навч.-метод. посіб. Буринь: ПП «Буринська районна друкарня», 2019. 144 с. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8281/1/14.pdf> (дата звернення: 10.10.2024).
30. Мельникова К.В. Фінансові потоки в логістичних системах: конспект лекцій. Харків: ХНЕУ, 2008. 84 с.
31. Сумець О.М., Білоцерківський О.Б., Голофаєва І.П. Логістика: теорія, ситуації, практичні завдання: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Харків: Міськдрук, 2010. URL: <https://pidruchniki.com/72708/logistika/logistika> (дата звернення: 10.10.2024).
32. Сумець О.М. Фінансові потоки в логістичних системах: призначення, утворення, визначення, основні характеристики, класифікація. *Логістика: проблеми и решения*. 2017. № 5–6 (72–73) (сентябрь–декабрь 2017). С. 52–56. URL: https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/19307/1/1_%20Сумець%20А._Фіна%20сові%20потоки%20в%20ЛС.pdf (дата звернення: 10.10.2024).
33. Ачкасова Л.М. Аспекти управління фінансовими потоками в логістиці. *Економіка транспортного комплексу*. 2018. Випуск 31. С. 110–121. URL: <http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/146709/145681> (дата звернення: 10.10.2024).
34. Кустріч Л.О. Управління фінансовими потоками в логістичних системах у посткризовий період. *Ефективна економіка*. 2022. №45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1934/1862> (дата звернення: 10.10.2024).

35. Баранець Г.В. Управління матеріальними та фінансовими потоками підприємства на основі логістичного підходу: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами». Донецьк, 2007. 22 с.
36. Попадинець Н.М., Кормушин Я.К. Фінансові потоки в логістичній діяльності підприємства. *Регіональна економіка*. 2024. №2. С. 148–154. URL: http://re.gov.ua/re202402/re202402_148_PopadynetsNM,KormushynYaK.pdf (дата звернення: 10.10.2024).
37. Молодик М.Б. Теоретичні підходи до формування фінансових потоків в логістичних системах. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 86. С. 46–50. URL: http://bses.in.ua/journals/2024/86_2024/9.pdf (дата звернення: 10.10.2024).
38. Концева В.В., Костенко С.С. Фінансові потоки в логістичних системах. *Вісник Національного транспортного університету*. 2009. №19. С. 56–58.
39. Андропова К.М. Повышение эффективности управления финансовыми потоками в логистической системе предприятия. URL: <https://elib.gstu.by/bitstream/handle/220612/14721/Андропова%20К.%20М.%20Повышение...pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 10.10.2024).
40. Дудар Т.Г., Волошин Р.В. Основи логістики. URL: https://pidruchniki.com/1584072050910/logistika/osnovi_logistiki (дата звернення: 10.10.2024).
41. Бондаренко О.С. Класифікація фінансових потоків у контексті логістичного-орієнтованого управління. *Агросвіт*. 2015. №10. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/10_2015/4.pdf (дата звернення: 10.10.2024).
42. Концева В.В., Костенко С.С. Фінансові потоки в логістичних системах. *Вісник Національного транспортного університету*. 2009. №19. С. 56–58.
43. Король С. Фінансово-економічна оцінка грошових потоків підприємства. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 3. С. 268–275.
44. Гайдаржийська О.М., Костюнік О.В., Ткач Д.Ю. Особливості аналізу, обліку й аудиту грошових коштів. *Причорноморські економічні студії*. 2018,

Одеса, Випуск 33. С. 238–242.

45. Панасюк О.В., Мазанович І.С. Удосконалення аналізу грошових потоків підприємства та їх оптимізація в процесі управління. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 6 (23). С. 128–133.

46. Кошельок Г.В. Грінченко Р.А. Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 63. №2. С. 231–242.

47. Король С. Фінансово-економічна оцінка грошових потоків підприємства. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. №3. С. 268–275.

48. Сумець О.М., Кизим М.О., Сиромятников П.С., Козирєва О.В., Цвірко О.О. Фінансові потоки в логістичних системах виробничих підприємств. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. 2019. №30. Том 3. С. 165–175. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/1945/1963> (дата звернення: 10.10.2024).

49. Ясишена В.В., Сисоєва І.М. Методика проведення аналізу грошових потоків підприємств. *Інноваційна економіка*. 2012. №2 (28). С. 131–139 с.

50. Остапенко А.С., Повод Т.М. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками бізнесу. *Гроші, фінанси і кредит*. 2018. Випуск 25. С. 71–78. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/124.pdf (дата звернення: 10.10.2024).

51. Ходова Я.О. Засади ефективного управління фінансовими потоками в логістичних системах. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 14. Ч. 3. С. 92–95.

52. Лещук В.П. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками суб'єктів бізнесу в ринковому середовищі. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2014. №4 (66). С. 181–185.

53. Польова О.Л. Вплив логістичної системи на управління фінансовими потоками підприємства. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання*

науки і практики. 2015. № 4. С. 43–49.

54. Kryvovuzayuk I., Volynchuk Yu., Kulyk Yu. Діагностика в системі управління логістичною діяльністю підприємства. *Eastern Europe economy business and management*. 2021. №4. С. 65–72.

55. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

56. Економіка підприємництва: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.В. Фролової. Одеса: Бондаренко М.О. 2020. 708 с.

57. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.]; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 845 с.

58. Офіційний сайт СП ТОВ «Модерн-Експо». URL: <https://modern-expo.eu> (дата звернення: 10.10.2024).

59. Костецький В.В., Бутов А.М. Управління фінансовими потоками підприємств з позиції фінансової логістики. *Інноваційна економіка: науково-виробничий журнал*. 2018. №3–4(74). С. 139–145.

60. Харченко В.А. Система управління грошовими потоками підприємства. *Вісник економічної науки України*. 2014. №1. С. 161–164.

61. Шарко В.В. Логістична політика в стратегії інноваційного розвитку машинобудівного підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. №6. Том 1. С. 218–225.

62. Яцків М.І. Удосконалення системи управління фінансовими потоками підприємств оптової торгівлі. *Фінансовий простір*. 2014. №2 (14). С. 174–181. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1402/14jmiusu.pdf> (дата звернення: 10.10.2024).

63. Дмитрієв В. В. Формування механізму управління грошовими потоками підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. №4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3967> (дата звернення: 10.10.2024).

64. Труш Ю.Л., Шихов І.Л. Напрями удосконалення управління грошовими потоками на підприємстві. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. №5 (180). С. 82–84.

65. Остапенко А.С., Повод Т.М. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками бізнесу. *Гроші, фінанси і кредит*. 2018. Випуск 25. С. 746–752.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ПОКАЗНИКИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

Таблиця А.1. – Систематизація основних показників аналізу фінансових ресурсів за системою показників фінансового стану
(на основі [55, с. 541; 56, с. 655–689])

Групи показників	Перелік показників в межах кожної з груп	Характеристика
1. Показники майнового стану підприємства	1.1. Обсяги майна	Характеризують зміну структури майна і фінансових ресурсів підприємства, матеріально-технічну базу підприємства і визначають технологічний рівень обладнання та рух основних засобів на підприємстві.
	1.2. Обсяги основних засобів	
	1.3. Обсяги оборотних засобів	
	1.4. Коефіцієнт зносу основних засобів	
	1.5. Коефіцієнт придатності основних засобів	
	1.6. Коефіцієнт оновлення основних засобів	
	1.7. Коефіцієнт вибуття	
2. Показники ліквідності підприємства	2.1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Характеризують спроможність підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання за рахунок поточних активів. Відображають здатність підприємства відповідати за своїми поточними зобов'язаннями.
	2.2. Коефіцієнт критичної ліквідності	
	2.3. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	
	2.4. Власний оборотний капітал	
	2.5. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	
	2.6. Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	
3. Показники фінансової стійкості підприємства	3.1. Власний оборотний капітал	Характеризують склад джерел фінансування і динаміку співвідношення між ними, самостійність підприємства у фінансуванні виробничо-господарської діяльності, фінансову стабільність діяльності та фінансові ризики, що супроводжують діяльність.
	3.2. Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	
	3.3. Коефіцієнт фінансової залежності	
	3.4. Коефіцієнт фінансової стабільності	
	3.5. Коефіцієнт фінансового ризику	
	3.6. Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових засобів	
	3.7. Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	
4. Показники ділової активності підприємства	4.1. Коефіцієнт оборотності активів	Відображають швидкість та тривалість обертання фінансових ресурсів підприємства.
	4.2. Коефіцієнт оборотності основних засобів	
	4.3. Коефіцієнт оборотності запасів	
	4.4. Тривалість одного обороту запасів	
	4.5. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	
	4.6. Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості	
	4.7. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	
	4.8. Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	
	4.9. Тривалість операційного циклу	
	4.10. Тривалість оборотності оборотних засобів (тривалість фінансово-експлуатаційного циклу)	
5. Показники рентабельності підприємства	5.1. Чиста рентабельність активів	Характеризують фінансові результати і ефективність виробничої (операційної), інвестиційної та фінансової діяльності підприємства в цілому. Відображають загальну ефективність вкладання коштів у підприємство. Показують ефективність формування і використання ресурсів.
	5.2. Економічна рентабельність активів	
	5.3. Рентабельність власного капіталу	
	5.4. Рентабельність виробництва	
	5.5. Рентабельність продукції, робіт, послуг	
	5.6. Рентабельність окремих видів продукції	
	5.7. Рентабельність інвестицій	
	5.8. Рентабельність продажу	

Таблиця А.2. – Методика розрахунку показників
 фінансового стану підприємства [57, с. 539–541]

Найменування показників	Розрахункова формула	Нормативне (рекомендоване значення)
1	2	3
<i>1. Показники майнового стану</i>		
1.1. Коефіцієнт зносу основних засобів	$K_z = \frac{\text{Накопичений знос}}{\text{Первісна вартість основних засобів}}$	зменшення, $\leq 0,5$
1.2. Коефіцієнт придатності основних засобів	$K_n = \frac{\text{Залишкова вартість основних засобів}}{\text{Первісна вартість основних засобів}}$	збільшення
1.3. Коефіцієнт оновлення основних засобів	$K_o = \frac{\text{Вартість засобів, що поступили за період}}{\text{Первісна вартість нових засобів на кінець періоду}}$	збільшення
1.4. Коефіцієнт вибуття	$K_{\text{виб}} = \frac{\text{Вартість засобів, що вибули за період}}{\text{Первісна вартість основних засобів на початок періоду}}$	менший коефіцієнта оновлення
<i>2. Показники ліквідності та платоспроможності</i>		
2.1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{\text{а.л.}} = \frac{\text{ГК} + \text{ПФІ}}{\text{Поточні пасиви}}$	0,2 ÷ 0,35
2.2. Коефіцієнт критичної ліквідності	$K_{\text{к.л.}} = \frac{\text{ГК} + \text{ПФІ} + \text{ДЗ}}{\text{Поточні пасиви}}$	0,7 ÷ 0,8
2.3. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$K_{\text{п.л.}} = \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні пасиви}}$	1 ÷ 2
<i>3. Показники фінансової стійкості</i>		
3.1. Власний оборотний капітал	$\text{ВOK} = \text{Поточні активи} - \text{Поточні пасиви}$	позитивне значення, збільшення
3.2. Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$K_{\text{ф.н.}} = \frac{1\Pi}{\text{Валюта балансу}}$	0,5
3.3. Коефіцієнт фінансової залежності	$K_{\text{ф.з.}} = \frac{2\Pi + 3\Pi + 4\Pi}{\text{Валюта балансу}}$	-
3.4. Коефіцієнт фінансової стабільності	$K_{\text{ф.ст.}} = \frac{1\Pi}{2\Pi + 3\Pi + 4\Pi}$	$\geq 0,5$
3.5. Коефіцієнт фінансового ризику	$K_{\text{ф.р.}} = \frac{2\Pi + 3\Pi + 4\Pi}{1\Pi}$	-
<i>4. Показники ділової активності</i>		
4.1. Коефіцієнт обіговості активів	$K_{\text{о.а.}} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{середньорічна величина активів}}$	збільшення
4.2. Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	$K_{\text{о.о.з}} = \frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середньорічна вартість основних засобів}}$	збільшення
4.3. Коефіцієнт обіговості запасів	$K_{\text{о.зап.}} = \frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Запаси}}$	збільшення
4.4. Тривалість одного обороту запасів	$T_{\text{о.зап.}} = \frac{360}{K_{\text{о.зап.}}}$	зменшення

Продовження таблиці А.2

1	2	3
4.5. Коефіцієнт обіговості дебіторської заборгованості	$K_{o.d.z.} = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Середньорічна клієнтська дебіторська заборгованість}}$	збільшення
4.6. Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості	$T_{o.d.z.} = \frac{360}{K_{o.d.z.}}$	зменшення
4.7. Коефіцієнт обіговості кредиторської заборгованості	$K_{o.kp.z.} = \frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середньорічна клієнтська кредиторська заборгованість}}$	зменшення
4.8. Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	$T_{o.kp.z.} = \frac{360}{K_{o.kp.z.}}$	збільшення
4.9. Тривалість операційного циклу	$T_{o.ц.} = T_{o.зап.} + T_{o.d.z.}$	зменшення
4.10. Тривалість оборотності оборотних засобів (тривалість фінансово-експлуатаційного циклу)	$T_{o.o.z.} = T_{o.зап.} + T_{o.d.z.} - T_{o.kp.z.}$	зменшення
<i>5. Показники рентабельності</i>		
5.1. Чиста рентабельність активів	$R_a = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Валюта балансу}} \times 100\%$	збільшення
5.2. Економічна рентабельність активів (коефіцієнт економічної рентабельності)	$EP_a = \frac{\text{Прибуток до оподаткування} + \text{фінансові витрати}}{\text{Валюта балансу}} \times 100\%$	збільшення
5.3. Рентабельність капіталу	$R_k = \frac{\text{Прибуток до оподаткування}}{\text{Валюта балансу}} \times 100\%$	збільшення
5.4. Чиста рентабельність власного капіталу (коефіцієнт фінансової рентабельності)	$R_{в.к.} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\%$	збільшення
5.5. Рентабельність виробництва	$R_{в.к.} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середньорічна вартість виробничих фондів}} \times 100\%$	збільшення
5.6. Рентабельність продукції, робіт, послуг (коефіцієнт комерційної рентабельності)	$R_{прод.} = \frac{\text{Прибуток від реалізації}}{\text{Собівартість реалізованої продукції}} \times 100\%$	збільшення
5.7. Рентабельність окремих видів продукції	$R_{прод.i} = \frac{\text{Ціна продукції} - \text{Собівартість продукції}}{\text{Собівартість продукції}} \times 100\%$	збільшення

Продовження таблиці А.2

1	2	3
5.8. Рентабельність інвестицій	$R_{инв.} = \frac{\text{Чистий приведений дохід}}{\text{Інвестиції}} \times 100\%$	збільшення
5.9. Валова рентабельність продажу	$R_{в.пр.} = \frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Чиста виручка від реалізації}} \times 100\%$	збільшення
5.10. Операційна рентабельність продажу	$R_{о.пр.} = \frac{\text{Прибуток від операційної діяльності}}{\text{Чиста виручка від реалізації}} \times 100\%$	збільшення
5.11. Чиста рентабельність продажу	$R_{ч.пр.} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чиста виручка від реалізації}} \times 100\%$	збільшення

Примітка: *ГК*, – грошові кошти підприємства; *ПФІ* – поточні фінансові інвестиції підприємства; *ДЗ* – дебіторська заборгованість підприємства; *1П, 2П, 3П, 4П* – відповідно перший, другий, третій та четвертий та розділи пасиву балансу.

Таблиця А.3. – Групування основних показників аналізу фінансових потоків логістичної системи підприємства за напрямками аналізу

Напрями аналізу	Групи показників та їх перелік
1	2
<p><i>Напрям 1.</i> Аналіз елементів фінансових потоків (аналіз фінансових ресурсів)</p>	<p>Група показників 1.1. Показники майнового стану (додаток А, табл. А.1–А2). Група показників 1.2. Показники ліквідності й платоспроможності (додаток А, табл. А.1–А2). Група показників 1.3. Показники ділової активності (додаток А, табл. А.1–А2). Група показників 1.4. Показники фінансової стійкості (додаток А, табл. А.1–А2). Група показників 1.5. Показники показників рентабельності (додаток А, табл. А.1–А2).</p>
<p><i>Напрям 2.</i> Аналіз фінансових потоків за напрямками їх руху в логістичній системі підприємства</p>	<p>Група показників 2.1. <i>Показники аналізу вихідних фінансових потоків логістичної системи підприємства:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – обсяги вихідного фінансового потоку на формування запасів сировини й матеріалів загалом, а також у розрізі постачальників групи «А», постачальників групи «В» та постачальників групи «С» у вартісному виразі, грн.; – темпи приросту вихідного фінансового потоку на формування запасів сировини й матеріалів, %; – частка вихідного фінансового потоку на формування запасів сировини й матеріалів за постачальниками групи «А», %; – частка вихідного фінансового потоку на формування запасів сировини й матеріалів за постачальниками групи «В», %; – частка вихідного фінансового потоку на формування запасів сировини й матеріалів за постачальниками групи «С», %; – обсяги витрат, спричинених зберіганням (складуванням) і внутрішнім переміщенням запасів, грн.; – темпи приросту витрат на зберігання (складування) і внутрішнє переміщення запасів, %; – частка витрат на зберігання і внутрішнє переміщення запасів у логістичних витратах, %; – рівень віддачі витрат на зберігання і внутрішнє переміщення запасів (співвідношення чистого доходу від реалізації продукції до обсягу витрат на зберігання і внутрішнє переміщення запасів), грн./грн.; – співвідношення витрат на зберігання і внутрішнє переміщення запасів до чистого доходу від реалізації продукції; – коефіцієнт оборотності запасів загалом, а також їх відокремлених складових елементів (виробничих запасів; готової продукції; незавершеного виробництва), обертів; – коефіцієнт завантаженості запасів загалом, а також їх відокремлених складових елементів (виробничих запасів; готової продукції; незавершеного виробництва тощо); – тривалість одного обороту загалом, а також їх відокремлених складових елементів (виробничих запасів; готової продукції; незавершеного виробництва), днів; – тривалість логістичного циклу, днів; – обсяги витрат на збут, грн.; – темпи приросту витрат на збут, %; – частка витрат на збут у сукупних логістичних витратах, %; – співвідношення витрат на збут до чистого доходу від реалізації продукції; – співвідношення темпів росту витрат на збут і темпів росту собівартості реалізованої продукції; – співвідношення витрат на збут до собівартості реалізованої продукції; – рівень віддачі витрат на збут (співвідношення чистого доходу від реалізації продукції до обсягу витрат на збут); – співвідношення темпів росту витрат на збут до темпів росту чистого доходу від реалізації продукції.

Продовження таблиці А.3

1	2
<p><i>Напрямок 2. Аналіз фінансових потоків за напрямками їх руху в логістичній системі підприємства</i></p>	<p><i>Група показників 2.2. Показники аналізу вхідних фінансових потоків логістичної системи підприємства:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – обсяги вхідного фінансового потоку у логістичну систему підприємства у вартісному виразі; – темпи приросту обсягів вхідного фінансового потоку логістичної системи підприємства, %; – вхідний фінансовий потік у формі чистого доходу від реалізації продукції; – вхідний фінансовий потік, що надійшов від покупців (клієнтів) групи «А»; – частка вхідного фінансового потоку, що надійшов від споживачів (клієнтів) групи «А», %; – вхідний фінансовий потік, що надійшов від споживачів (клієнтів) групи «В»; – частка вхідного фінансового потоку, що надійшов від споживачів (клієнтів) групи «В», %; – вхідний фінансовий потік, що надійшов від споживачів (клієнтів) «С»; – частка вхідного фінансового потоку, що надійшов від споживачів (клієнтів) групи «С», %.
<p><i>Напрямок 3. Аналіз оптимальності фінансових потоків в логістичній системі підприємства та ефективності управління ними</i></p>	<p><i>Система узагальнюючих показників оптимальності фінансових потоків логістичної системи підприємства та ефективності управління ними:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – обсяг логістичних витрат у вартісному виразі; – темпи приросту (зменшення) логістичних витрат, %; – частка логістичних витрат у операційних витратах, %; – динаміка частки логістичних витрат у операційних витратах, %; – співвідношення темпів росту логістичних витрат і темпів росту операційних витрат; – частка логістичних витрат у вихідному фінансовому потоці логістичної системи підприємства, %; – валовий фінансовий потік логістичної системи підприємства у вартісному виразі; – чистий фінансовий потік логістичної системи підприємства у вартісному виразі; – співвідношення вхідного і вихідного фінансових потоків логістичної системи підприємства (рівень віддачі вихідного фінансового потоку); – співвідношення доходу від реалізації продукції до логістичних витрат (рівень віддачі логістичних витрат), грн./грн.; – співвідношення логістичних витрат і чистого доходу від реалізації продукції; – достатність (недостатність) вхідного фінансового потоку у вартісному виразі.

ДОДАТОК Б
БАЛАНСИ (ЗВІТИ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»
ЗА 2019-2023 РОКИ

ДОДАТОК В
ЗВІТИ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
(ЗВІТИ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО» ЗА 2019-2023 РОКИ

ДОДАТОК Г
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО»

Таблиця Г.1. – Аналіз показників майнового стану СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення							
						абсолютне				відносне, %			
						2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Вартість майна, тис. грн.	2202271	2512484	3368821	3943317	4232541	310213	856337	574496	289224	14,09	34,08	17,05	7,33
2. Питома вага необоротних активів у майні, %	48,10	38,29	34,69	29,07	26,72	-9,81	-3,59	-5,62	-2,35	X	X	X	X
3. Питома вага оборотних активів у майні, %	51,90	60,85	65,18	70,93	73,28	8,95	4,33	5,75	2,35	X	X	X	X
4. Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	957069	932005	1102473	1085301	1073779	-25064	170468	-17172	-11522	-2,62	18,29	-1,56	-1,06
5. Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	1080934	1144776	1140146	1228893	1331076	63842	-4630	88747	102183	5,91	-0,40	7,78	8,32
6. Знос, тис. грн.	123865	212771	37673	143592	257297	88906	-175098	105919	113705	71,78	-82,29	281,15	79,19
7. Питома вага основних засобів у майні, %	43,46	37,09	32,73	27,52	25,37	-6,36	-4,37	-5,20	-2,15	X	X	X	X
8. Залишкова вартість активної частини основних засобів, тис. грн.	581707	569269	673831	670825	667246	-12438	104563	-3007	-3578	-2,14	18,37	-0,45	-0,53
9. Питома вага активної частини основних засобів у вартості основних засобів, %	60,78	61,08	61,12	61,81	62,14	0,30	0,04	0,69	0,33	X	X	X	X
10. Залишкова вартість пасивної частини основних засобів, тис. грн.	375362	362736	428642	414476	406533	-12626	65905	-14165	-79434	-3,36	18,17	-3,30	-1,92
11. Питома вага пасивної частини основних засобів у вартості основних засобів, %	39,22	38,92	38,88	38,19	37,86	-0,30	-0,04	-0,69	-0,33	X	X	X	X
12. Вартість введених основних засобів протягом року, тис. грн.	36450	69986	2495	97652	111944	33536	-67491	95157	14292	92,01	-96,44	3813,91	14,64
13. Вартість виведених основних засобів протягом року, тис. грн.	5860	6144	7125	8905	9761	284	981	1780	856	4,85	15,97	24,98	9,61
14. Коефіцієнт зносу основних засобів (п.6/п.5)	0,11	0,19	0,03	0,12	0,19	0,07	-0,15	0,08	0,08	62,20	-82,22	253,63	65,43
15. Коефіцієнт придатності основних засобів (п.4/п.5)	0,89	0,81	0,97	0,88	0,81	-0,07	0,15	-0,08	-0,08	-8,05	18,77	-8,67	-8,66
16. Коефіцієнт введення основних засобів	0,03	0,06	0,00	0,08	0,08	0,03	-0,06	0,08	0,00	81,30	-96,42	3531,26	5,84
17. Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,005	0,005	0,006	0,008	0,008	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,00	16,44	24,98	1,70
18. Фондоозброєність, тис. грн./особу	1395,14	1384,85	1584,01	1472,59	1497,60	-10,29	199,16	-111,42	25,01	-0,74	14,38	-7,03	1,70
19. Техноозброєність, тис. грн./особу	847,97	845,87	968,15	910,21	930,61	-2,10	122,28	-57,94	20,40	-0,25	14,46	-5,98	2,24
20. Фондовіддача основних засобів	2,24	2,77	4,11	3,61	3,80	0,53	1,34	-0,50	0,19	23,84	48,35	-12,25	5,25
21. Фондомісткість	0,45	0,36	0,24	0,28	0,26	-0,09	-0,12	0,03	-0,01	-19,25	-32,59	13,96	-4,99
22. Фондовіддача активної частини основних засобів	3,68	4,54	6,73	5,84	6,11	0,86	2,19	-0,89	0,27	23,24	48,25	-13,23	4,69

Таблиця Г.2. – Аналіз ліквідності балансу СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роки

Актив	тис. грн.					Пасив	тис. грн.					Платіжний залишок (нестача)				
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.		2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Найліквідніші активи (А1)	72119	252679	155192	816528	1224146	Негайні пасиви (П1)	251200	364634	607385	493691	690748	-179081	-111955	-452193	322837	533398
Активи, що швидко реалізуються (А2)	818620	1089100	1607141	1659720	1470504	Короткострокові пасиви (П2)	473679	400291	527168	682167	295796	344941	688809	1079973	977553	1174708
Активи, що повільно реалізуються (А3)	252278	187031	433370	320747	406854	Довгострокові пасиви (П3)	280421	259573	219407	189410	85185	-28143	-72542	213963	131337	321669
Активи, що важко реалізуються (А4)	1059254	983674	1173118	1146322	1131037	Постійні пасиви (П4)	1196971	1487986	2014861	2578049	3160812	-137717	-504312	-841743	-1431727	-2029775
<i>Баланс</i>	2202271	2512484	3368821	3943317	4232541	<i>Баланс</i>	2202271	2512484	3368821	3943317	4232541	-	-	-	-	-

Таблиця Г.3. – Аналіз показників ліквідності та платоспроможності СП ТОВ «Модерн-Експо»

Показники	Нормативне значення	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення							
							абсолютне				відносне, %			
							2020 р./2019 р.	2021 р./2020 р.	2022 р./2021 р.	2023 р./2022 р.	2020 р./2019 р.	2021 р./2020 р.	2022 р./2021 р.	2023 р./2022 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності, К _{а.л.} =А1/(П1+П2)	0,2-0,35	0,099	0,330	0,137	0,694	1,241	0,231	-0,194	0,558	0,546	232,02	-58,59	407,66	78,69
Коефіцієнт критичної (проміжної) ліквідності, К _{к.л.} =(А1+А2)/(П1+П2)	0,7-0,8-більше	1,23	1,75	1,55	2,11	2,73	0,53	-0,20	0,55	0,63	42,75	-11,45	35,57	29,70
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття), К _{п.л.} =2А/3П	1,0-2,0	1,58	2,00	1,94	2,38	3,14	0,42	-0,06	0,44	0,77	26,75	-3,17	22,91	32,17
Коефіцієнт загальної ліквідності, К _{з.л.} =(А1+А2+А3)/(П1+П2)	2,0-2,5	1,58	2,00	1,94	2,38	3,14	0,42	-0,06	0,44	0,77	26,75	-3,17	22,91	32,17
Коефіцієнт чистої виручки, К _{ч.в.} =(Сума зносу + Чистий прибуток)/ Обсяг реалізованої продукції	збільшення	0,074	0,195	0,119	0,180	0,206	0,12	-0,08	0,06	0,03	163,91	-39,21	52,24	14,14
Власний оборотний капітал	збільшення	418138	785590	1065523	1621137	2114960	367452	279933	555614	493823	87,88	35,63	52,14	30,46
Коефіцієнт маневреності власного капіталу, К _м =Власний оборотний капітал / Власний капітал	>0,2	0,12	0,35	0,42	0,56	0,64	0,24	0,07	0,14	0,09	207,25	18,79	32,25	15,63
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу, К _{м.в.о.к.} = Запаси / Власний оборотний капітал	0-1 (зменшення)	2,67	0,58	0,74	0,29	0,26	-2,09	0,16	-0,46	-0,03	-78,32	28,35	-61,63	-9,11

Примітка: 1А, 2А, 3А, 1П, 2П, 3П, 4П – відповідно перший, другий і т.д. розділи активу та пасиву балансу; А1, А2, А3, А4, П1, П2, П3, П4 – відповідно перший, другий і т.д. розділи активу та пасиву балансу ліквідності.

Таблиця Г.4. – Аналіз показників фінансової стійкості СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

Показники	Нормативне значення	Роки					Абсолютне відхилення (+/-)				Відносне відхилення, %			
		2019	2020	2021	2022	2023	2020 р./2019 р.	2021 р./2020 р.	2022 р./2021 р.	2023 р./2022 р.	2020 р./2019 р.	2021 р./2020 р.	2022 р./2021 р.	2023 р./2022 р.
Коефіцієнт фінансової незалежності, $Kф.н. = 1П / \text{Валюта балансу}$	>0,5	0,54	0,59	0,60	0,65	0,75	0,05	0,01	0,06	0,09	8,96	0,99	9,31	14,23
Коефіцієнт фінансової залежності, $Kф.з. = (2П+3П+4П) / \text{Валюта балансу}$	<0,5	0,46	0,41	0,40	0,35	0,25	-0,05	-0,01	-0,06	-0,09	-10,67	-1,44	-13,86	-26,86
Коефіцієнт фінансової стабільності, $Kф.ст. = 1П / (2П+3П+4П)$	$\geq 0,5$	1,19	1,45	1,49	1,89	2,95	0,26	0,04	0,40	1,06	21,98	2,46	26,89	56,19
Коефіцієнт фінансового ризику, $Kф.р. = 1 / Kф.ст.$	<2	0,84	0,69	0,67	0,53	0,34	-0,15	-0,02	-0,14	-0,19	-18,02	-2,40	-21,19	-35,97
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень, $Кп.д.в. = 2П / 1А$	-	0,26	0,27	0,19	0,17	0,08	0,01	-0,08	-0,02	-0,09	1,93	-30,43	-11,98	0,00
Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових засобів, $Кд.з.п.з. = 2П / (1П+2П)$	0,4	0,19	0,15	0,10	0,07	0,03	-0,04	-0,05	-0,03	-0,04	-21,74	-33,89	-30,30	0,00
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел, $Кф.н.к.д. = 1П / (1П+2П)$	0,6	0,81	0,85	0,90	0,93	0,97	0,04	0,05	0,03	0,04	5,09	5,91	3,30	4,53

Примітка: 1А, 2А, 3А, 1П, 2П, 3П, 4П – відповідно перший, другий і т.д. розділи активу та пасиву балансу.

Таблиця Г.5. – Визначення типу фінансової стійкості СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

Показники наявності джерел формування запасів	Роки					Абсолютне відхилення (+/-)				Відносне відхилення, %				
	2019	2020	2021	2022	2023	2020 р./2019 р.	2021 р./2020 р.	2022 р./2021 р.	2023 р./2022 р.	2020 р./2019 р.	2021 р./2020 р.	2022 р./2021 р.	2023 р./2022 р.	
Вартість матеріальних оборотних засобів (запаси), тис. грн., $З = \text{Запаси} + \text{Поточні біологічні активи}$	343115	272417	572764	403540	508891	-70698	300347	-169224	105351	-20,60	110,25	-29,55	26,11	
Власні оборотні активи, тис. грн., $ВОА = 1П - 1А$	137717	526017	846116	1431727	2029775	388300	320099	585611	598048	281,96	60,85	69,21	41,77	
Функціонує капітал, тис. грн., $ФК = ВОА + 2П$	418138	785590	1065523	1621137	2114960	367452	279933	555614	493823	87,88	35,63	52,14	30,46	
Загальна величина основних джерел формування запасів, тис. грн., $Ко = 1П + 2П + \text{Короткострокові кредити банків} - 1А$	770812	1030061	1403687	2135052	2127627	259249	373626	731365	-7425	33,63	36,27	52,10	-0,35	
<i>Показники забезпеченості запасів джерелами формування</i>														
Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних активів, $Фвоз = ВОА - З$	-205398	253600	273352	1028187	1520884	458998	19752	754835	492697	-223,47	7,79	276,14	47,92	
Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних активів і довгострокових джерел формування коштів, $Ффк = ФК - З$	75023	513173	492759	1217597	1606069	438150	-20414	724838	388472	584,02	-3,98	147,10	31,90	
Надлишок (+), нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів, $Фо = Ко - З$	427697	757644	830923	1731512	1618736	329947	73279	900589	-112776	77,15	9,67	108,38	-6,51	
Тип фінансової стійкості	нормальна	абсолютна					-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: 1А, 2А, 3А, 1П, 2П, 3П, 4П – відповідно перший, другий і т.д. розділи активу та пасиву балансу.

Таблиця Г.6. – Аналіз показників ділової активності
СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

Показники	Норма- тивне значення	Роки					Абсолютне відхилення (+/-)				Відносне відхилення, %			
		2019	2020	2021	2022	2023	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.	2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Коефіцієнт оборотності активів, (Чиста виручка від реалізації/ Середньорічна величина активів)	↑	1,01	1,10	1,54	1,07	1,00	0,09	0,45	-0,47	-0,07	8,69	40,68	-30,52	-6,87
2. Коефіцієнт оборотності оборотних активів, (Чиста виручка від реалізації / Середньорічна вартість оборотних активів)	↑	1,89	1,93	2,43	1,57	1,38	0,04	0,50	-0,87	-0,19	2,17	25,89	-35,56	-11,86
3. Коефіцієнт завантаження оборотних засобів (Середньорічна вартість оборотних активів / Чиста виручка від реалізації)	↓	0,53	0,52	0,41	0,64	0,72	-0,01	-0,11	0,23	0,09	-2,13	-20,56	55,18	13,45
4. Тривалість одного обороту оборотних активів, днів (360/п.3)	↓	190,21	186,16	147,88	229,48	260,36	-4,05	-38,28	81,60	30,88	-2,13	-20,56	55,18	13,45
5. Коефіцієнт оборотності запасів, (Собівартість реалізованої продукції/ Запаси)	↑	6,02	6,06	8,40	5,96	6,31	0,04	2,34	-2,44	0,35	0,65	38,62	-29,04	5,89
6. Тривалість одного обороту запасів, днів (360/п.5)	↓	59,83	59,44	42,88	60,43	57,07	-0,39	-16,56	17,55	-3,36	-0,65	-27,86	40,92	-5,56
7. Коефіцієнт оборотності клієнтської дебіторської заборгованості (Чиста виручка від реалізації/ Середньорічна клієнтська дебіторська заборгованість)	↑	3,20	3,25	3,95	2,74	2,93	0,05	0,70	-1,21	0,19	1,64	21,57	-30,67	6,95
8. Тривалість одного обороту клієнтської дебіторської заборгованості, днів (360/п.7)	↓	112,58	110,77	91,12	131,42	122,88	-1,82	-19,65	40,30	-8,54	-1,61	-17,74	44,23	-6,50
9. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Собівартість реалізованої продукції/ Середньорічна клієнтська кредиторська заборгованість)	↓	5,96	6,05	7,30	5,28	4,86	0,10	1,25	-2,02	-0,42	1,65	20,59	-27,64	-8,00
10. Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів (360/п.9)	↑	60,45	59,47	49,32	68,15	74,08	-0,98	-10,15	18,83	5,93	-1,62	-17,07	38,19	8,70
11. Тривалість операційного циклу, днів (п.6+п.8)	↓	172,41	170,21	134,00	191,85	179,95	-2,20	-36,21	57,85	-11,90	-1,28	-21,27	43,17	-6,20
12. Тривалість оборотності оборотних активів (фінансово-експлуатаційного циклу), днів (п.6+п.8+п.10)	↓	232,87	229,68	183,32	260,00	254,03	-3,18	-46,37	76,68	-5,97	-1,37	-20,19	41,83	-2,30

Примітка: ↑ – збільшення значення показника; ↓ – зменшення значення показника.

Таблиця Г.7. – Аналіз показників рентабельності
СП ТОВ «Модерн-Експо» у 2019–2023 роках

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення (+/-)			
						2020 р./ 2019 р.	2021 р./ 2020 р.	2022 р./ 2021 р.	2023 р./ 2022 р.
1. Прибуток (+), збиток (-) підприємства до оподаткування, тис. грн.	49549	357526	614101	689847	716441	307977	256575	75746	26594
2. Чистий прибуток (+), збиток (-) підприємства, тис. грн.	34421	291015	499753	563188	582763	256594	208738	63435	19575
3. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	2142063	2583353	4533396	3916180	4077995	441290	1950043	-617216	161815
4. Середньорічна вартість нематеріальних активів і основних засобів, тис. грн.	952669	1010612	1065357	1157534	1138680	57943	54746	92177	-18854
5. Середні залишки оборотних активів, тис. грн.	1131789	1335914	1862257	2496349	2949250	204125	526343	634093	452901
6. Середньорічна вартість виробничих активів, тис. грн. (п.4+п.5)	2084457	2346525	2927614	3653883	4087929	262068	581089	726269	434047
7. Чистий прибуток на 1 грн реалізованої продукції, к. (п.2/п.3×100)	1,61	11,27	11,02	14,38	14,29	9,66	-0,24	3,36	-0,09
8. Рівень рентабельності підприємства (капіталу) за прибутком до оподаткування, % (п.1/п.6×100)	2,38	15,24	20,98	18,88	17,53	12,86	5,74	-2,10	-1,35
9. Рівень рентабельності підприємства (капіталу) за чистим прибутком, % (п.1/п.6×100)	1,65	12,40	17,07	15,41	14,26	10,75	4,67	-1,66	-1,16
10. Реалізація на 1 грн виробничих засобів, % (п.3/п.6×100)	102,76	110,09	154,85	107,18	99,76	7,33	44,76	-47,67	-7,42
11. Рентабельність продукції, % (Чистий прибуток/ Собівартість реалізованої продукції×100)	1,95	15,61	14,09	19,37	20,25	13,66	-1,53	5,28	0,88
12. Рентабельність активів за прибутком до оподаткування, % (Прибуток до оподаткування /Валюта балансу×100)	2,25	14,23	18,23	17,49	16,93	11,98	4,00	-0,73	-0,57
13. Чиста рентабельність активів, % (Чистий прибуток/Валюта балансу×100)	1,56	11,58	14,83	14,28	13,77	10,02	3,25	-0,55	-0,51
14. Чиста рентабельність власного капіталу (коефіцієнт фінансової рентабельності), % (Чистий прибуток / Власний капітал×100)	2,88	19,56	24,80	21,85	18,44	16,68	5,25	-2,96	-3,41
15. Валова рентабельність реалізації продукції, % (Валовий прибуток/ Чиста виручка від реалізації×100)	2,31	13,84	13,55	17,62	17,57	11,53	-0,29	4,07	-0,05
16. Чиста рентабельність реалізації продукції, % (Чистий прибуток/ Чиста виручка від реалізації×100)	1,61	11,27	11,02	14,38	14,29	9,66	-0,24	3,36	-0,09